

EPERJESI LAPOK

(FELVIDÉKI SZEMLE)

TÁRSADALMI, KÖZGAZDASÁGI, KÖZMŰVELŐDÉSI ÉS SZÉPIRODALMI HETILAP.

Előfizetési árak: Egész évre 10 kor., félévre 5 kor.,
negyedévre 2 kor. 50 fill. — Egyes szám ára 20 fill.
Hirdetési díj: Háromhastós petitor egyszeri hirdetése 15 fill. Többszörös hirde-
tésért jutát yosabb. Nyitlár: minden sor 20 fill.

Az Eperjesi Széchenyi-kör
s az Eperjesi Kereskedők és Keresk.-ifjak Egyletének
hivatalos közlönye.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Eperjesen, Pó-utca 59. szám, Kósch Árpád könyvnyomtató-intézet.
Ide intézendők minden a lap szellemi részét illető közlemény, k
valamint a hirdetési díjak is.

A szegény ember védelme.

Törvényjavaslat a kivándorlás szabályozásáról.

A mikor a XIX. század derekán életre kelt új korszak a jobbágyság s az állami élet hűbéri maradványainak eltörlésével kapcsolatban az egyenlő teherviselést, az emberi jogoknak minden társadalmi osztályban való egyenlő elismerését léptette életbe, s millió újkori rabszolgát szabadított fel az elviselhetetlen s méltatlan zsarnokság nyomása alól, azt hitték, hogy a világ sora egyszerűbe megváltozik s a nyomor és függés helyébe a jólét és szabadság áldásai lépnek.

Néhány évtized megmutatta — különösen hazánkban — hogy körülbelül csak a forma változott meg, jobbágyság és földesúr helyett a munkás és gyáros, általában pedig a szegénység és a tőke uralma állanak egymással szemben s vívják az önfentartásnak legkétségbeesettebb harcát. A mikor azután a gyáripar virágzása is csődbejutott ott, a hol volt; illetve a mikor a munkáskéz mint pl. hazánkban — hasztalan várta a tisztességes mindennapi kenyérnek megszerzését az ipar és kereskedelem kiltásba helyezett felvirágzásától, akkor azután megkezdődött a kétségbeesett mérveket öltő kivándorlás az újvilág felé s tart mind e mai napig. Hazánk, különösen annak felvidéki szegény népe — a melynek utolsó menedékvárát is lerombolta a mezőgazdasági életnek pangása, a középbirtokos-osztályt ért megannyi csapás — elnéptelenedett falvakat hagy itthon egyre-másra s a szokszor kétes existenciát nyújtó újvilággal cseréli fel az ezeréves földet.

Mint más államok, úgy a magyar állam is kezdte lassacskán belátni, hogy a szegény ember érdekében nemcsak jogi és hatalmi, hanem szociális feladatai is vannak.

A kötelező munkásbiztosítás, ipar- és kereskedelem-fejlesztés stb. terén igaz hogy mind- eddig a kezdet kezdetén van s csak itt-ott igyekszik helyette a társadalom a szegény ember védelmére kelni, úgyde tagadhatatlan, hogy az újbokkori törvényalkotások az egykor kizárólagosan «magyar jogállam» helyébe a magyar «szociális állam» megvalósulását sejtetik.

Kétségtelenül ezek közé az újabb törvényhozási műveletek közé kell sorolnunk azt a törvényjavaslatot, melyet legközelebb fog tárgyalni a képviselőház, s a mely törvényjavaslat a kivándorlás szabályozásáról szól.

Itt, éppen vármegyénkben érezzük legjobban s látjuk — mondhatni — naponta, mennyire sürgős ennek az ügynek okos szabályozása. Mert míg egyrészt el nem vitatható, hogy erős karú népünknek amerikai kitartó szorgalma számtalan itthagyt családot ment meg a nyomortól s igen sokan visszatérve, az Amerikában szerzett vagyonnal építik föl a düledező viskót s szerzik vissza a lábuk alól kisiklott földet, addig másrészt számtalan esetben tehetetlenül kellett néznünk, hogy lelketlen csábító üzerek honfitársaink ezreit sodorják végveszedelembé, sokszor a módosabbakkal is elköttyvetéltetik vagyonkájukat s testet-lelket öltő rabszolgamunkába csábítják, a honnan az ilyen összetört páriának saját erejéből nincsen menekvése s a könnyelműen elhagyott hazai földre való visszatérése.

Nagyjában ezek a szempontok kívánnak orvoslást találni a kivándorlás szabályozásáról szóló törvényjavaslatban, a mely ha törvénynyé válik, új és nehéz, de szép hivatású munkát fog adni a vármegyei hatóságoknak, s a mostani állapottal szemben határozottan javulást fog eredményezni.

A nagyjelentőségű törvényjavaslat meghatározza a kivándorló jogi fogalmát, korlátokat állít fel a kivándorlás ellen különösen a katonakötelezettek, büntetettek és kiskorúakra nézve; a 15 éven aluli gyermekek szülői csak úgy fognak kivándorolhatni, ha gyermekeikről gondoskodtak. Útlevele nélkül nem lesz lehetséges kivándorolni. A kivándorolni szándékozókat kívánatra a minisztérium tájékoztatni fogja, bizonyos területekre pedig eltilthatja a kivándorlást s megszabhatja az útírányt.

Nagyjelentőségű rendelkezése van a javaslatnak a kivándorlási ügynökségről, mely ezután engedélyhez kötött ipar lesz s külföldi egyén csak a legnagyobb megszorítással fogja gyakorolhatni. Az ügynök köteles lesz 10,000 kor. óvadékot letenni s a díjszabályzatában megállapított díjknál magasabb díjakat nem szedhet. Minden kivándorlóval köteles lesz írásbeli szerződést kötni, melyben az ügynök a kivándorló élelmezése, egészsége, esetleg visszaszállítására nézve kötelezettséget vállal. Ez utóbbi célra egyébként a törvény is külön alapot fog teremteni (kivánatos, hogy minél nagyobb). A kivándorlás hatósági szervezetében fontos szerep fog jutni a kivándorlási tanácsosoknak és biztosoknak.

Mindezeket a rendelkezéseket hathatossá

AZ «EPERJESI LAPOK» TÁRCZAJA.

Tompa Mihály Eperjesen.

Írta: dr. Máriássy Béla. (Folytatás.)

Másnap a kijelölt időben együtt voltak.
A szoba alkovenjében a virslis, forró vízzel és a tormás-virslivel.
Tompa diadalérettel állt neki a párolgó mannának.
Egymásután tűntek el a párok, 1, 2... 7, 9.
A jogászok összenéztek:
— Ügylátszik mi leszünk a vesztesek!
— Pompás gyomra van Tompa úrnak!
A virslis egyenként hozza a forró virsliket, — már a 11-ik párt.
Tompa még ennek is élvezettel eszi meg a felét.
A másik felét már csak gyűri magába.
Mit, hiszen a diadal már biztos; csak egy pár van hátra.
A virslis hozza az utolsót: a 12-ik párt.
Tompa átveszi s beléharap.
S aztán?...
Eldobja, felugrik, kifut... Másnap reggelig nem látták.
Azóta — mondják — soha többé sem evett Tompa Mihály virsli.

Azon időben Tompa — Péchy István közlése szerint — bár hypochondriára hajló, különben inkább

víg és jókedélyű volt. Modora figyelmes, természete nyílt. Barátkozni szeretett, de azért nem igen kereste a mulatozásra szolgáló alkalmakat. Sokszor látszólag minden ok nélkül fejéhez vagy gyomrához kapott, hogy rosszul érzi magát. Ilyenkor elment s órákig bolyongott a szabadban.

Esténként összeült a Péchy-fiúkkal s felolvasta nekik újabb verseit. Szerették is őt, különösen Péchy Tamás, kinek csenedesebb természete s könyvek és az irodalom iránti érdeklődése Tompát is jobban megnyerte. Nem is volt közöttük semmi egyenetlenség. Legjobb egyetértésben éltek.

Ha a beállott tél megakadályozta Tompát abban, hogy a vidéken keresse a szépet: kereste azt magában a városban.

Hő szíve s a szép iránt kiváló érzéke volt. S aztán 27 éves!...

A hernádpárti bájos idyll után — mely vérért Józsa Fáni iránt hozta mozgásba — szíve komolyabb sebet kapott a borsodmegyei Laskodon. Böszörményi Kati vidor kedélye, művelt lelke, eleven esze, sugár termete mélyen vésődött szívébe.

Az eperjesi időzés szívének szélcsendes időszakába esik. Nem voltak viharai.

De hogy szíve néha nagyobb ne dobbant s hevesebben né lüktetett volna — az lehetetlen.

Több, mint egy évvel Eperjesről való távozás után, még mindig az itteni szép lányokra gondol.

1846. szept. 26-ikán írja Bejéről: «Hát a gyönyörű gyermek Marika és a viritó hajadon Tónika hogy vannak? boldog vagy, ki körülök forgolódhatol.

«Vajh kinek virul e
Mennyből szállt tavasz!
Istenem, beh boldog,
Boldog ember az!»
(Vörösmarty.)

Hogy Eperjes hölgyeit csak becsülni és tisztelni tanulta, leginkább bizonyítja az, hogy még feleséget is innen óhajtana: «Hallod-e Pistám! — írja — szerezz nekem ott egy jó papnének valót».

Sőt még 1847. jún. 6-ikán sem felede el Eperjes szép leányait: «Tomka Tóni megvan? Szép leány! de Barátom, ha már csakugyan a házasság szent jármát nyakadba akasztod, Mari, Mari!! én is őt szeretném Neked; s ha Neked nem kellene, magamnak; de ez utóbbi persze bolond gondolat...»

De azért pontokat tesz a bolond gondolat után. Bár fiatal kora daczára ismételen le kellett szerelme tárgyáról mondani, mégis buzdítja Irányit: «Csak te édes Pistám! szeresd a szép hölgyeket; hidd, ez a csapodár szép nép sok boldogságot ad nekünk mégis! Igaz, bűt is ad, de az semmi!»

A levelekben említett Mari — kit leginkább kiemel — Styller Leo, akkori eperjesi váltótörvényszéki bíró fogadott-leánya.

Elmés, művelt, derék, kedves és szép hölgy. Ha valami hibául róható nála, az: kis termete.

Hogy Tompának Eperjesen komolyabb szerelmi

FERENCZ JÓZSEF-KESERŰVÍZ

az egyedül elismert kel-
lemes ízű természetes
hashajtószer.

Jelen számunkhoz egy iv melléklet van csatolva.

slages,
veszi
szihat

ely.

n.

n:

n.

e
ncsége

si!

ket fizettem ki

eimnek:
62551. sz.
33464. "
11119. "
28916. "
42758. "
49878. "
87991. "
60912. "
78863. "
82528. "
97263. "
6920. "
38691. "
90964. "
23481. "
30049. "
28950. "
33402. "
35862. "
44410. "
60781. "
78848. "
88874. "
57734. "
77950. "
82506. "

240000 K.
230000 "
584000 "
599000 "
441500 "

teszi egy szintén legközelebb megalkotandó s a határrendőrségről szóló törvény, melynek értelmében fogják ellenőrizni a határon átkelőket.

Közelebről szemügyre véve ezt a vármegyénkre nézve elsősorban nagyérdékű törvényjavaslatot, abban a következő elvi szempontokat látjuk — éppen reánk nézve igen előnyösen — érvényesülni:

A főczél: fenntartani a kapcsolatot a kívándorlottak és a magyar állam között az által, hogy sorsukat az új világban is a magyar állam gondozza. Nem a kívándorló elhatározását fogja ez a törvény megkönnyíteni, hanem további existenciáját. A törvény nem fogja s nem is akarhatja a kívándorlást erőszakkal megakadályozni, hanem súlypontja az lesz, hogy a csábításnak eleje vétessék, másrészt segítsen azokon, a kik vissza akarnak térni. Az ügynökségek felállítása csak látszólag fogja előmozdítani a kívándorlást, tényleg azonban lehetlenné fogja tenni a mostan titokban működő s a legtöbb szerencsétlenséget okozó ágenseket Rendőrségünk nem egyszer próbálta ártalmatlanná tenni ezeket az ügyes rabszolgakereskedőket s alig sikerült egy esetben is.

A konzulátusok szaporítása, a kívándorlottak érdekében éberebb tevékenységre serkentése s végül tót és ruthén nyelvű, de magyar szellemű papoknak kiküldése az egyedül alkalmas eszköz arra nézve, hogy kívándorolt honfitársaink kozmopolitákká, sőt a magyar államesszme ellenségeivé ne válhassanak.

Mindezeknél fogva vármegyénk érdekében őszinte örömmel kell a kívándorlást szabályozó törvényjavaslatot tekintenünk; annak mielőbbi törvénynyé válását s életbelépését kívánjuk.

Vármegyénk és városaink.

Képviselőtestületi közgyűlés. Eperjes sz. kir. város képviselőtestülete november 22-ikén közgyűlést tartott, melynek gazdag tárgysorozatára nézve a tanács, illetve a szakosztályok a lapunkban már előbb ismertett javaslatokat terjesztették be. A közgyűlés lefolyásáról — lapunk zártára való tekintettel — csak jövő számunkban referálhatunk. *

Városi képviselőtestületi közgyűlés Bártfán. Bártfa város képviselőtestülete nov. 11-ikén délután 3 órakor a városháza tanácstermében rendkívüli közgyűlést tartott a következő tárgysorozattal: Főispán intézvénye az új tűzoltói szabályrendelet jóváhagyása tárgyában. E tárgyban a tüzrendészeti választmányának előterjesztése és lemondásának bejelentése. A szabályrendelet életbelépett. Tűzoltóválasztmány lemondását

viszonya nem volt, az bizonyítja legjobban, hogy a már említett Styller Mari és Tomka Antónián kívül még másra is tudott gondolni.

Ez a nő Krisztiani Mari volt. Atyja pék. S a szép Mari kedvéért — úgy látszik — Tompa olykor-olykor maga ment zsemlyét venni.

Ezt igazolja egyik levele. Irányi értesíti, hogy a szép Mari és Rosnyai közt házasság készül. Tompa így felel: «A zsemlyésféle lány és Rosnyai kollegád között keletkezendő házasság ellen semmi kifogásom nincs, mivel mostanában falusiasan, csak kenyérrrel, jó paraszt-kenyérrel és nem zsemlyével élek. Hja! változik az izlés!»

Ha Tompa szívének napja nem virradt is meg itt, éje — mint látjuk — nem volt vaksötét: bevilágították azt a csillagok!

Tompa már azon időben is melázó s igen könnyen neheztelő természetű volt. Ez okozta később Petőfi-vel való szakítását is.

Szerette a mulatságot, kedvverítő szórakozást, dalolást s a kártyázást és borozást; de a két utóbbit csak mértékkel.

Alkalmadtán, ha a víg baráti kör összejött s a pohár összekocczant, Tompa ajkán felzendült a dal. Nem hiába volt tagja 1840-től 42-ig a híres sárospataki kórusnak.

Mélyen járó, bár kissé színtelen, nem eléggé érczes-csengő hangja volt.

Az 1844. év Szilveszter-estjét Kerényinél töltötte. Együtt volt a rendes társaság. Vígán poharaztak, daloltak, bánat nélkül búcsúzva az óévtől, telve remény-nyel üdvözölték az újat.

elfogadták. Megválasztották újból ugyanazokat, kivéve Löcherer Gyulát és Fortgang Izsákot — Sárosvármegye törvényhatósági bizottságának határozata a régi laktanya-épületnek újból felépítése iránt hozott határozatnak jóváhagyása tárgyában. Jóváhagyták — Ugyanez ügyben az építőköltségekkel kötendő szerződés tervezete előterjesztetik. Elfogadták. — Tanácsai előterjesztés az építési célokra felveendő 60,000 korona törlesztési kölcsönnek a Pesti Magyar Kereskedelmi Banknál leendő felvétele tárgyában 60,000 korona kölcsön felvételét elhatározták, a kötvény aláírásával Rhody Alajost bízták meg. — Jelentés a kamatmentes inségkölcsön kiosztása tárgyában Tudomásul vették. — Jelentés a folyó évi október 20-ikán megtartott bérleti árverések eredményéről. Tudomásul vették. — Jelentés a pénztárak megvizsgálásáról Tudomásul vették. — Jelentés az árvapénzeknek pénzügyi elhelyezése tárgyában. A pénzt a takarékpénztárba helyezték el. — Jelentés az utcák új elnevezése tárgyában. Elfogadták. A Hosszúor Kossuth Lajos-utca s az egész Abroncs-utca Stöckel Lénárd-utca leendő. — Jelentés a legtöbb adót fizető képviselőtestületi tagok jövő évre érvényes névjegyzékének megállapítása tárgyában. Bizottság lett kiküldve. — Városi rendőrkapitányának javaslata több utcái lámpa felállítása tárgyában. Elfogadták s annak foganatosítására bizottságot küldtek ki — Schell, Schildkraut és társai favállalkozóknak kérvénye a kifuvározási határidőnek meghosszabbítására iránt. Engedélyezték. — Dr. Glück Jónás városi képviselőnek előterjesztése a tűzi-ölfá eladásánál követett eljárás megváltoztatása iránt. Elhatározták, hogy az utalványok a házi-pénztárban váltassanak. — Rosenberg Izidor I ellenőrnök állásáról való lemondása. Rendes közgyűlésig elhalasztották. — Arányi Dezső tanácsnoknak kérvénye nyolcz beti szabadságidő elnyerése iránt. Engedélyezték. — Werther Hugó játékgyárosnak kérvénye tüzelőfa elnyerése iránt. Elutasították. — Garimberti Henrikné kérvénye a fürdői házához szükséges telekrész adományozása iránt. Engedélyezték. — Korányi Antal prépost-plebánosnak kérvénye a parochiához tartozó majorsági épületen eszközölt építési munkákért előlegezett összeg utalványozása iránt. Kiutaltak 108 koronát stb.

Eperjesi Széchenyi-kör.

A Beck-féle hangverseny. A Széchenyi-kör által tervezett nagyszabású, jótékony célú hangversenyt — a melyen Beck Vilmosnak, a m. kir. Operaház kiváló tagjának és nejeének közreműködése máris biztosítva van — a Kör elnöksége — tekintettel némi közbejött akadályra s különösen a szintársulatnak jelenlegi itteni időzésére — december havára halasztotta el, a mikor is a nevezett hónap közepén fogják megtartani az annyira érdekesnek és élvezetesnek ígérkező nagy hangversenyt. Kiemeljük, hogy a Beck énekszámainak zongorakíséretére katonai zenekarunk kiváló karmesterét: *Kohout Lipótot* sikerült megnyerni, a mi szintén felette jelentős biztosíték a fényes siker tekintetében. Erre a nagyszabású s ritka műélvezetű igéző hangversenyre már ezúttal kikérjük Körünk tagjainak s általában az egész nagyközönségnek szives figyelmét és hathatós pártfogását.

A költő vendégei vígan voltak. Kivált Tompa, a ki rögtönzött felköszöntőben öntötte ki kacagató humorát.

Közbe adomázott is. Nagy raktára volt belőlök. Egyszer versenyre kelt az e téren szintén híres Szemere-vel. Ki bírja tovább? S mikor Szemere már régen kifogott, ő még bőven osztotta azokat. Harsogó kacaj jutalmazta kitűnő előadását.

A megtollasodott madárfiók, ha elhagyja is fészket, olykor-olykor mégis visszazsáll.

Bármennyire jól érezte magát Tompa Eperjesen, mégis visszavágyott Sárospatakra — a víg fiúk közé. Hiába dalolta csak félév előtt:

«Kezemben van már úti-levelem,
Nem diák már Patakon az én nevem.
Sok víz lefolyt még addig a Bodrogon,
Míg engemet lát valaki Patakon.»

Diákévek, diákcsínyek tanyáját nem oly könnyű elfeledni!

1845. február 2-ikén újból Patakon van. Elvitte magával Kerényit is. Megjelennek a «Szépműegylet» gyűlésén. Ünneplik őket, főként Tompát, «a kit oly szívesen mondanak magukénak». Czider Antal «Temetés» című költeményét szavalja tiszteletére.

Így múltak a rövid téli napok.

Az 1845. év tavasza meghozta Eperjesre a magyar szabadság dalos-pacsirtáját. Április 4-ikén a csöndes társaságba betoppant Petőfi.

Kerényivel az előző évben ismerkedett meg. Tompa is vágyott már láthatni őt, kit műveiből ismert s becsült, s kit Bártfáról kelt költői levélben fel is keresett, «ismeretlen, hanem mégis jó barát»-nak szólítván Petőfit.

Vidéki népkönyvtárak. A Kör elnöksége meleghangú levelekben hívta fel a bártfai és héthársi vidéki választmányok figyelmét arra, hogy a kezelésük alatt levő népkönyvtárt továbbfejleszteni és gyarapítani óhajtván, szükségleteikről, valamint a népkönyvtár forgalmáról mielőbb jelentést tenni sziveskedjenek. Kérelmmel fordult ezenkívül a Kör elnöksége dr. *Piller Dezső* lemeszi főszolgabíróhoz, hogy a Lemesen működött vidéki választmányt újra életrekelve, előmozdítani sziveskedjék azt, hogy esetleg ottan is új népkönyvtár felállítása váljék lehetségessé. Hasonló kérelmet intézett az elnökség *Berzeviczy Rezső* girálti főszolgabíróhoz is, egy új vidéki választmányok szervezése s esetleg szintén egy új népkönyvtár elvállalása ügyében. Végül meleg kéréssel fordult az elnökség a héthársi vidéki választmány nagybuzgalmú elnökéhez: *Bánó Arpad*-hoz is, hogy sziveskedjék annak tekintetében közreműködni, hogy Kisszebenben is egy vidéki választmány szerveztetvén, esetleg ennek kezelése alá is új népkönyvtár legyen adható. A Kör mostan érdeklődéssel várja az e tárgyban beérkezendő s előreláthatólag kedvező válaszokat, a könyvtári bizottság pedig már a nyert államsegély felhasználásának tervezetével s a létesítendő új népkönyvtárak szervezésének kérdésével foglalkozik.

A Kör igazgató-választmánya nov. hó 15-ikén gyűlést tartott, melyben felolvasta a titkár dr. *Kőrösy Györgynek*, *Körünk* volt buzgó és munkás könyvtárosának, utóbb érdemes titkárának búcsúzó-levelét. A szép levél minden sora arról a nagy vonzalomról, szeretetről beszél, melylyel dr. *Kőrösy Körünk* iránt viseltetett és viseltetik. Az igazgató-választm. tagjai meghatottan hallgatták e szép búcsú-levelét s köszönettel vették tudomásul. — Dr. *Horváth Ödön* elnök, csupán szóba hozta, hogy a helybeli 67 sz. gy.-e. zenekara ez évben is óhajit filharmonikus hangversenyeket rendezni. Tekintve azt a fényes sikert, melyek az estélyeket a múlt évben kísérték, indítványozza, hogy a Széchenyi-kör ezúttal is a legmelegebben pártolja a művészi czélt. A módozatok megbeszélése végett az igazgató-választm. áttette ez ügyet a zeneszakválasztmányhoz. — Az Országos Múzeum és Könyvtárbizottság nov. 28-iki közgyűlésére az igazgató-választm. a Kör képviselőit dr. *Beöthy Zsolt*, *Szmeccsányi Jenő* és dr. *Váradi Antal* tiszteleti-tagokat kéri fel. — Dr. *Máriássy Béla* 50 koronányi pályadíjat tűzött ki egy irodalmi műre. Az igazgató-választm. hálás köszönettel vette tudomásul. — Több új tag felvétele után a gyűlés az elnök lelkes éljenzésével véget ért.

Zeneeste. A Kör ez évadbeli második zeneestéjéről, mely november 19-ikén ismét nagyszámú érdeklődő közönséget vonzott a Fekete-sas nagytermének barátságos falai közé, szintén csupán a legnagyobb örömmel és elismeréssel adhatunk hírt. A műsornak, mely — tekintettel a szintársulat előadására — ezúttal is 5 pontból állott, minden egyes száma fényesen sikerült s nagy szellemi élvezetet nyújtott a lelkes hallgatóságoknak. A műsor megnyitót- és zárópontja a katonaezred zenekarának közreműködése volt, a mely első számnak Mascagni: «Parasztbecsület»-éből, zárószám-

Már Petőfinék ezen versre írt válaszából is kitűnik, mily nagyra becsülte Tompa költői tehetségét. Hiszen magához méltónak ítélte. A mi tőle igen sok.

«Jöjünk csak mi össze fenn az égben,
Örömkönyeket s Csokonai.»

A népies nemzeti költészetnek egy második hatalmas pillérét vélte benne feltalálni. S nem csalódott. S mikor a népies irány harmadik oszlopára rátalált «Toldi» írójában, azt írja neki, hogy versét majd leírja s megküldi Tompának. «Legény ám még az is a talpán! Átaljában: Arany, Petőfi, Tompa, — Isten Krisztus ügye — szép triumvirátus».

1845. tavaszán azonban a triumvirátus elsőnek említett tagja még ismeretlen volt.

Befogadták hát harmadiknak Kerényit.

Első találkozásukat Tompa így örökíti meg:

«Hajh, minő percz volt az, midőn mi hárman
Legelőszőr jöttünk össze váratlanul...
Csak néztünk egymásra boldog némaságban,
Míg három ifjú szív híven egymásra hull...
S mint a fényő, melyet ér az ég villáma:
Nagy érzéstől borult lelkünk fényes lángba.»

Petőfi folytonos változatosságot, izgalmat, küzdést kívánó természete bombaként hatott Tompák körére. Fölvillanyozta valamennyit.

Legjobb bizonyítéka ennek a kollégiumi Magyar Társaság.

Tompa már félve van Eperjesen — tudomást sem vesznek róla. Petőfi április 4-ikén érkezik meg — 12 nap mulva már bírálatra adnak ki egy «Petőfi hozzánk érkeztek» című művet.

Fáklyás-zenével tisztelik meg. Mindennek egyszerű magyarázata van: Tompa

nak pedig
kitűnően
mel fogad
Lipót karm
immáron
versenyün
A ritka ze
karmestert
ezekkel ju
A műsor le
Ferencsné
«A honvá
előtt had
a melynek
nek tartju
legszebb,
kába kíván
van, valóba
a bányák
panaszko
hogy elha
szent röge
almában is
tátja s ez
összes küz
szállani ke
a szabadd
lelket lebil
múló — e
a jobb ha
betegség,
azt hiszed,
god», csak
tokig, ezt
god látni a
nincsen sz
ban kiváló
egy gond
melyet —
teljesen é
sora sem,
ellenállhat
szerencsése
hiszen kör
gyobb ber
öt üdvözöl
teljesen m
teljes siker
bizonyosága
— az ilyen
tetében —
megelőzte,
ellenkezőleg
sel, a mely
remélt fellé
annyit jegy
hanggal, me
latra valló
szünni nem
táv cimiba

szerény vo
Tisztelte m
tatni saját
Feltétlen e
Az edo
lenkedés.
rontotta m
Ha ké
szikra. Há
keménység
Úti-jegy
töltöttem
1847-be
pokát élün
kozol, ha
mint hajda
Az ébr
őket a sza
rándulgatta
Czemét
elpusztult.
akkor Epe
Ma egy
laktanya fe
emlékeztet
község felé
a Szekeső-
Kis kor
Egy izl
és Schulek
gatással tö
Midőn

nak pedig Delibes: «Naila» balletjéből játszott, valóban kitűnően és nagy élvezet nyújtóan. Különös örömmel fogadta a közönség a kiváló zenekar élén Kohout Lipót karmestert, a ki egészségének helyreállítása után, immáron szerencsésen hazaérkezett s a ki e hangversenyünkön már maga vezette a zenekar előadását. A ritka zenei tudással és szakkészültséggel bíró kitűnő karmestert zajos tapsokkal fogadta a közönség s ugyanazekkel jutalmazta az ezúttal is fényes sikerű előadást. A műsor legérdekesebb száma kétségtelenül a dr. Raffay Ferencné szavalata volt, a ki Rudnyánszky Gyulának «A honvágy» című költeményét adta elő. Mindenekelőtt hadd szóljunk röviden a felsőleges költeményről, a melynek megválasztását a lehető legszerencsésebbnek tartjuk. A költemény a hazafias lírának egyik legszebb, legmegragadóbb alkotása. Benne az Amerikába kivándorlott magyarnak hona után való bánkódása van, valóban mesteri kézzel megfestve. A kivándorlottat a bányák sorvasztó levegője beteggé teszi, de ő nem panaszkodik. Lelkében csak egyetlen vágy honol: az, hogy elhagyott hazáját még egyszer láthassa s annak szent rögeit ölelhesse és csókolhassa. A haldoklás lázalmában is csak ez, csak ez az egy vágy foglalkoztatja s ez a lázalom végig vezeti őt a hazautazás összes küzdelmein és összes boldogságán, s az égbeszállani készülő lélek előtt feltárva a felvirágozott, a szabadabbá lett édes szent hazának elbájoló képét: e lelket lebilincselő képnek — minden gyönyört felülmúló — élvezésében szólítja el a betegnek lelkét abba a jobb hazába, a melyben már nincsen vágy, nincsen betegség, nincsen szenvedés! Óh te, ki könnyelműen azt hiszed, hogy mindenütt jó, a hol jól megy dolgozod, csak hallgasd meg, csak olvasd el ezt a csontokig, ezt a velőig ható felsőleges költeményt s be fogod látni azt, hogy csakugyan «a nagy világon e kívül, nincsen számodra hely!» A nagyszerű költemény valóban kiváló értelmezőre és kifejezőre talált. Nem volt egy gondolata, nem volt egyetlen eszméje sem, a melyet — a minden tekintetben fényes előadás — teljesen érvényre nem emelt volna. Nem volt egy sora sem, a mely a hallgatóság szívéig ne jutott volna, ellenállhatlanul. A szavaló, a kit ezúttal először voltunk szerencsések Körünk emelvényen üdvözölhetni, — mert hiszen körünkben ritkán szoktak lelkesebben és nagyobb bensőséggel üdvözölni valakit, mint a miképen őt üdvözöltük, — ez első itteni szereplésével, azonnal teljesen meghódította közönségünket. Ez a fényes, teljes siker, a melyet Körünkben ezúttal aratott, csak bizonyosságául szolgált annak, hogy az a jó hír, mely — az ilyen nyilvános szereplések nagy sikerei tekintetében — a fellépőt, már Eperjesre jövele előtt is megelőzte, nemcsak hogy semmiben sem túlzott, hanem ellenkezőleg: nem is áll arányban azzal a megbecsüléssel, a melylyel a bájos szereplőt s minél gyakrabban remélt fellépését mi fogjuk környezni. Végezetül csak annyit jegyzünk meg, hogy a felette alkalmas, csengő hanggal, mély értelemmel, lelkesítő hévvel, nagy gyakorlatra valló tehetséggel előadott szavaltat közönségünk szűnni nem akaró tapsai jutalmazták. — *Nedved Gusztáv* czimbalom-szólója következett aztán, ki közönsé-

szerény volt! Szerény, de önérzetes. Érezte becsét. Tisztelte mások nézetét, de nem engedte befolyásolhatni saját meggyőződését. Petőfi pedig nyakas volt. Feltétlen elismerést kívánt.

Az eddig békés baráti körbe bevonult az egyenetlenkedés. Ez azonban — legalább egyelőre — nem rontotta meg a baráti viszonyt.

Ha két kovadarab összetűzközik, megszületik a szikra. Hát ha két gyémánt teszi próbára egymás keménységét?!

Üti-jegyzeteiben azt írja Petőfi: «Boldog órákat töltöttem Kerényivel és Tompával».

1847-ben Bejéről is azt írja Kerényinek: «Víg napokat élünk (t. i. Tompával), de mindazonáltal csalatkozol, ha azt hiszed, hogy kevesebbet civakodunk, mint hajdan nálad Eperjesen».

Az ébredező természet friss pompája kivonzotta őket a szabadba. Újra bejárták Eperjes vidékét. Kirándultak Czemétere s a Havranra.

Czeméte-fürdő ma is áll, de a Havran azóta rég elpusztult. Kedvelt mulató- s kirándulólhelye volt ez akkor Eperjesnek.

Ma egyedül a gör. kath. papnövelde-től a tűzér-laktanya felé vezető út, Holló-utca (havranszka ulyicza) emlékeztet reá. A jelenlegi tűzér-laktanya mellett Salgó község felé vezető úttól balra, egy kis puskaövönnyire, a Szekcső-folyó Salgó felőli partján állt a Havran. Kis koresma öt-hat kádfürdővel.

Egy ízben Tompa, Petőfi, Kerényi, Irányi István és Schulek Gusztáv rándultak ki ide. Az időt borozgatással töltötték. Talán közben valaki fürdött is.

Midőn a beszélgetést megúnták, társasjátékot kezd-

günk lelkes tapsai között, ráadásal is megtoldva szereplését, szebbnél-szebb magyar népdalokat játszott, azokkal nagy élvezet szereve a hallgatóságának. Előbbi szerepléséhez mérten ismét jelentékeny haladást tapasztaltunk játékában s elismeréssel vettük, hogy szép tehetségének érvényesülésére a Kör ezúttal is tért nyitott. — Nagy mértékben élvezte a közönség ezután *Erdőhegyi Ferencnek* gyönyörű énekét, a ki — jó cigányzene-kíséret mellett — egy rendkívül kedves románcot s majd több, szívhez szóló magyar népdalt énekelt. *Erdőhegyi Ferenc* hanganyaga ritka szép és nagy terjedelmű. Különösen jellemzi előadását hangjának felette könnyed kezelése és nagy hajlékonysága, a mely egyaránt alkalmassá teszi arra, hogy előadásában az erőt éppen úgy kifejezésre tudja juttatni, mint a bájt, a gyöngédséget. Magyar dalai különösen megkapóak voltak. Mulasztást követnék el, ha külön meg nem emlékeznénk arról, hogy mikor a közönség tapsai újabb az emelvényre hívták s ő az «Árvalányhaj a süvegem bokrétaja»... kezdetű népdalt énekelt, a kisérő zenében maga játszotta a nagybőgőt, a mi nemcsak új voltánál fogva keltett méltó feltűnést és általános tetszést, hanem ennek a hangszernek kitűnő kezelésénél fogva is. — A közönség teljesen megelégedve, lelkes hangulatban oszlott szét erről a hangversenyéről, mely a Széchenyi-körnek csupán egy újabb szép sikerét jelenti.

A magyar-irodalmi szakkézletmánya 1902. évi november hó 26-iki háziestéjének műsora:

Szavaltat. Előadja: *Kellő Gusztáv* úr.

Magyar társadalmi élet a XV. században. Írta és felolvassa: *Bruckner Győző* úr.

Kezdeté esti 6 órakor.

A Kör háziestéinek sorozata:

1902 december	3-ikán: Zeneeste.
"	10-ikén: Felolvasás.
"	17-ikén: Zeneeste.

A vármegyei pénzkezelés új rendszere.

Sárosvármegye Hivatalos Lapjának nov. 13-iki, 46-ik száma a következő közzététel közli:

Közzététel 13.216. sz. a hat járás főszolgabírájának, a három szab. kir. város polgármesterének, valamennyi nagy- és kisközség elöljáróságának.

A m. kir. belügyminiszter úr öngyméltósága folyó évi október hó 30-ikán 117,000. szám alatt kelt s a *Belügyi Közlöny* 46. számában közzétett közzétételével a vármegyei pénztári és számviteli teendőinek ellátásáról szóló 1902. évi III. t.-czikket a pénzügyminiszter úrral egyetértőleg 1903. évi január 1-jétől kezdve életbelépteti.

Ehhez képest a vármegyei központi és gyámpénztáraknak, valamint a vármegyei számviteli ügykezelésnek állami kezelésbe való átadása, illetőleg átvétele körül követendő eljárás és az ezt megelőzőleg szükséges intézkedések tekintetében

tek. Irányi indítványára azt a ma is szokásos játékot játszották, melynél minden résztvevő egy mondatot ír a papírra s azt beforgatja úgy, hogy csak az utolsó szó marad látható. Ekkor kicserélik papírjaikat. A következő mondatot tehát más írja hozzá, de úgy, hogy a végző az előző sor látható utolsó szavával rimeljen. A miből igen kacagató, bizarr dolgok kerülnek ki.

Ezen játékban azonban Schulek Gusztáv bátyánk, e nagy napoknak egyik köztünk élő kedves tanúja — ismert szerénységénél fogva — nem vett részt. Nem akart oly költői hírré bíró egyénekké versenyezni. Vagy talán e játékot, mint gyakorló-ügyvéd, nem tartotta eléggé komolynak s állásához méltónak.

Gyakori vendégei voltak a Pulszky-háznak. Sokszor látogatták a Kern-kertet, Eperjes e legjobb, édesvizet szolgáltató helyét.

Az Üti-jegyzetek szavai szerint: «valami nyolczan kerekedtünk föl Sáros romjait megnézni». A nyolcz közt bizonyára ott volt Tompa is.

Időközben Petőfi ápr. 19-ikén megjelenik a kollégiumi Magyar Társaság LI-ik ülésén. Így akarja némileg leróni az ifjúság iránti köszönetét első nyilvános megüdvöztetésére, a fátylasmenetért. Ott lehetett Tompa is. Éppúgy, mint jelen volt a tavasz 26-ikán tartott LIII-ik ülésben, hol Petőfi Vörösmarty «Szép Ilonka»-ját szavalta. S hol csupán Lukács Pál helyetteselnöknek hozzá intézett kérése következtében van megnevezve így: «Ezek után tisztelt Elnökünk Tompa Mihályt is megkéré valamely mű elszaválására, ki is a megüdvöztetést szívesen fogadván, legközelebbi alkalomra ajánlkozik.» (Folyt. köv.)

felhívom a Czímet, hogy a közönség kellő tájékoztatása céljából a f. év december havában hetenként legalább egyszer a legkiterjedtebb módon tegye közhírré, hogy

1. a vármegyei központi és gyámpénztár 1902. évi december hó 31-ikén működését beszünteti.

1903. évi január hó 1-jétől fogva a vármegyei központi és a gyámpénztár teendői a vármegye székhelyén levő kir. állampénztárra (adóhivatalra), a vármegyei számviteli teendői pedig a kir. pénzügyigazgatóság mellé rendelt számviteli osztályra (számviteli kirendeltségre) ruháztatnak át; ennél fogva az említett naptól kezdve a vármegyei pénztár és a számviteli osztály eddigi ügykörébe vonatkozó minden beadványt és hivatalos levelezést a kir. állampénztárhoz (adóhivatalhoz), illetőleg a kir. pénzügyigazgatóság mellé rendelt számviteli osztályhoz (számviteli kirendeltséghez) kell címezni.

2. Mindazokat a járulékokat, melyek a fennálló törvények és szabályok értelmében a rendezett tanácsú városok s a kis- és nagyközségek által beszedendők, és eddig a vármegye alispánjához, illetőleg a várm. pénztárba voltak beszállítandók (akár az 1903. évi január hó 1-jétől kezdve esedékesek, akár pedig az ezt megelőző évekből származó hátralékok), úgyszintén a közvetlen adófizetők által befizetendő járulékokat 1903. évi január hó 1-jétől kezdve a vármegye területén levő illetékes kir. állam pénztárakba (adóhivatalokba) kell szállítani.

Ha a befizetés nem személyesen, hanem postautalvány vagy pénzeslevél útján történik: a községi elöljáróságok és az illető magánfelek mindig pontosan jelöljék meg, hogy a beküldött pénzeszegek egészben vagy részben mi a rendeltetése? (például: vármegyei útdóra kor. . . . fill., községjegyzői nyugdíjjárulékra korona fillér stb., összesen korona fillér.)

3. Azok a pénzeszegek vagy értékek, melyeket a vármegye alispánja egyes felek részére a várm. központi pénztárnál 1902. évi december hó 31-ikéig kiutalványozott, 1903. évi január hó 1-jétől kezdve — a szabályoknak megfelelő módon — a vármegye székhelyén levő kir. állampénztárnál (adóhivatalnál) vehetők fel. Ha jövőre az utalványozás nem a vármegye székhelyén levő állampénztárnál (adóhivatalnál), hanem a vármegye területén levő más állampénztárnál (adóhivatalnál) történik: erről az érdekelteket is értesíteni kell. A gyámpénztárból kiutalványozott összegek ezentúl is kizárólag a várm. székhelyén levő állampénztárnál (adóhivatalnál) fizetettek ki.

4. 1903. évi január hó 1-jétől kezdve — a megfelelő okmányok bemutatása mellett — a vármegyei székhelyén levő kir. állampénztárnál (adóhivatalnál) kell befizetni azokat a kamatokot vagy tőketörlesztési részleteket is, melyek a magánfelek által egyes vármegyei alapokból, vagy pedig a vármegyei gyámpénztárból nyert kölcsönök után, akár az 1903. évtől fogva a jövőben válnak esedékesek, akár pedig még az 1902. vagy ezt megelőző évről hátralékként fennállanak; viszont ezentúl a vármegyei székhelyén levő kir. állampénztárak (adóhivatalok) fizetik ki azokat az összegeket (kamatokot), a melyeket a vármegyei árvászekékek 1902. évi december 31-ikéig egyes kisközségek vagy gyámok és gondnokok kezéhez utalványoztak, vagy pedig 1903. évi január hó 1-jétől fogva utalványozni fognak.

5. Végül közhírré kell tenni azt is, hogy a vármegyei székhelyén levő kir. állampénztárak (adóhivatalok) a pénztárak átadásával és átvételével járó munkálatok miatt a jövő évi január 1-jétől 15-ikéig a közönség részére csak délelőtt 8—12 óráig lesznek nyitva

Eperjesen, 1902. évi november hó 7-ikén.

Tahy József s k.,
alispán.

SZÍNHÁZ.

Krémer Sándor színtársulata immár az utolsó előadásokat tartja Eperjesen Idestova két hónapja, hogy körünkben működnek; még néhány előadás és azután áprilisig csak a szél fog bejárni üres színházunkba.

Színigazgatónk megpróbált mindent, hogy elismerő pártolásra találjon. Sajnos, ebben a szezonban nem sikerült. A Szatmár városához fűzött reményességben bízik, hogy nagy áldozattal s jól szervezett társulatának itteni veszteségeit kiheverhesse.

Szombaton (nov. 15-ikén) helyi szerző darabja, a «Kigyó» cz. énekes bohózat mutatkozott be. Semsey Árpád, jelenleg magy. államvasúti tisztviselő írta a bohózatot, melynek előadása iránt a szokottnál jóval nagyobb érdeklődés mutatkozott. Mint a legtöbb bohózat, úgy ez is a családi hűtlenség szötte bonyodal-

makra, helyzetkomikumra van alapítva s mint kísérlet, megérdemli, hogy foglalkozunk vele. Az első felvonás arról győzött meg, hogy a szerzőnek határozott tehetsége van a bohózat-bonyodalomnak ötletes, fordulatos s így érdekfeszítő előkészítésére. Az első felvonás fináléja — bár ezek a helyzetek a bohózat-irodalomban nem egészen újak — annyira sikerült volt, hogy jóízű kacagás töltötte be a nézőteret. Itt érte el a szerző a legszámottevőbb hatást s ekként a zsinórpadról lebecsült babérkoszorút s a tapsokat megérdemelte. A jól megkonstruált bonyodalom szövevényes szálainak sikeres kibogozása azonban kevésbé sikerült s a további felvonások hatása mindinkább ösztövérebb lett s a harmadik felvonásban vontatott ismétlésekben szálolt alá. Sokat ártott a második felvonástól kezdve az is, hogy a vezető-szerep Fodor Oszkár (Pajkos, főhadnagy) kezébe került, a ki a szereputással is kegyetlen küzdelmet vívott. Elfogulatlan véleményünket abban összegezzük, hogy az első felvonásra — mely meglepően sikerült — érdemes volna új második és harmadik felvonást építeni. A szereplők közül a legnagyobb elismerés Ligeti Lajost (Vajda Gyula) illeti, a ki a félkegyelmű vidéki völgényjelöltet kitünő alakításban mutatta be. Erősen túlzott Szentes János (Kígyó Gy.) és Soproni Ervin, jóllehet az előbbinek — a különben is jó első felvonásban — erre semmi szükségére sem volt. Meg kell dicséretünk ezúttal is Vedródi Gizának (balettáncosnő) a harmadik felvonásban lejtett fizlése, ügyes tánczát.

Vasárnap Bokor József népszínművét a «Gyerekaszonny» adták. Nem valami egetverő remekmű, de kellemes darab. A cím szerepét Lónyai Piroska játszotta a tőle megszokott bájjal, nagyon kedvesen. Jól játszott és szépen énekelt Ferenczy is (Hamvas István). A jó öreg plébánost kitünően alakította Szentes János. Igen helyes kis Mariska volt Étsy Emilia. Igen álmos Selyem Ferkót mutatott be azonban Batosi, ki, úgy látszik nem volt kellő hangulatban. Sokat mulatott — főleg a karzati közönség — Ligeti ügyes mókáin. Kevésbé volt szerencsés Baróti alakítása. Ugron Sanyi egyszerű, talán kissé korlátolt észjárású legény, de nem — hülye. Pedig Baróti alakításában annak látszott. A többi szereplő elég jó volt. A szereputás, különösen egyeseknél, elég gyenge lábón állott. Tulajdonképpen jól csak Étsy tudta a szerepét. És még egy megjegyzést. Kívágot lakkcipőkben és legújabb divatú csikos harisnyában mióta jár vajjon a nép gyermeke?

Hétfőn a jól ismert «Sulamith»-ot adták, sokkal jobb erővel, mint eddig. Juhász Ilona, a cím szerepét énekelte, Ferenczy Józseffel együtt (Absolon) valóságos remekelt.

Kedden igen sikerülten megválasztott jutalomjáték volt. «Az egér»-t adták, Étsy Emilia jutalomjátékául. Pailleronnak rendkívül bájos tárgyú, üde finomsággal telített művei ma is versenyen kívül állanak a vígjáték-irodalomban. Talán valamennyi között legkedvesebb «Az egér». Dicsérik a jutalmazottnak művészi jó érzékét, melylyel a darabot megválasztotta s a cím szerepét teljes mértékben érvényre juttatta. Gyöngédebben, több szívet és bájjal ezt a szerepet nem lehet adni s csak megerősödött hitünk, hogy Étsy Emiliának még igen-igen sok és kitartással párosult önérettel megérdemelt babért fog teremni a színpad. A kedves emlékü előadás sikerében jelentékeny része volt Holéczy Ilonának (Klotilde grófnő) s az első felvonás kevésbé átértett jeleneteinek leszámításával Fodor Oszkárnak (Max). Máté Irén (Pepa) több sikerrel játszott, mint a darab szerinti vetélytársnője.

Szerdán Erzsébet királynéknak kegyeletes emlékére gyászünnepély előzte meg az előadást. Kifogástalan volt ennek a rendezése; a személyzet által előadott Himnusz és Szózat, valamint a Kubesch Rikárd karnagy által szerzett s Ferenczy József által előadott gyászdal s Étsy Emiliának érzésteljes szavalata — «A kapuczinusok sírboltjában», írta Ábrányi Emil — nagy hatást keltek. Ezután következett egy értékes, mélyeséges tartalmú drámának, Ferenczy Ferencz «Pogány Gábor»-ának előadása. Egyik legszebb estéje volt ez az idei színi-szezonnak, melyben B. Polgár Fáni, Batosi Endre, Bera Rózsa, Étsy Emilia, Holéczy Ilona, Fodor — szóval csak nem a szereplő egész személyzet hivatásának, tehetségének magasiatán állott.

Csütörtökön a társulat kedvenc komikusának, Ligeti Lajosnak volt a jutalomjátéka — sajnos — csekély számú közönség előtt. Ennek oka csakis a helytelen darabválasztás volt. A «Próbaházasság» cz. életképet ugyanis utóig lejáratották már, eltekintve attól, hogy «Rákóczy Alajos» cselédszerző szerepe sokkal kisebb kaliberű komikus kezében is jó helyen van, mint a többre képes Ligeti Lajosnál. A Kossuth-nóta tette annak idején népszerűvé ezt a darabot. Ma már annál kevésbé hathatott, mert még ez is kimaradt belőle.

Pénteken harmadszor került színre a «Postásfiú és húga».

A hátralevő műsor a következő: *Hétfőn*: «Bukow; egy csángó család története», énekes népszínmű. — *Kedden*: «Bolond», operette. Lónyai Piroska jutalomjátékául. — *Szerdán*: «Modell», operette, itt először. — *Csütörtökön*: «Balaton rege», írta Herczeg Ferencz. Utolsó előadás, Batosi Endre jutalomjátékául.

H I R E K.

* **Kinevezések.** A m. kir. igazságügyminiszter *Mihalics Miklós* eperjesi kir. törvényszéki joggyakornokot a beregszászi — s dr. *Furman Lajos* nyiregyházi ügyvédjelöltet a nagyvárad kir. törvényszékhez aljegyzőkké nevezte ki.

* **Áthelyezés.** A vallás- és közokt.-ügyi m. kir. miniszter *Péter Irén* pécsújfalusi állami elemi-iskolai tanítónőt a kiskúndorozsmai áll. elemi iskolához jelen minőségében áthelyezte.

* **Névváltoztatás.** *Paulics Lajos* leibiczi illetőségű lubotini lakos, úgyszintén kisk. Anna, Mária, Viktória, Lajos, Erzsébet, Margit és Manó gyermekei családi nevének *Palocsai*-ra kért átváltoztatása a f. é. 120,048. számú belügyminiszteri rendelettel megengedtetett.

* **Az eperjesi ügyvédi-kamara** ezennel közhírré teszi, hogy *Petrík István* ügyvédet — elhalálása miatt — a kamara ügyvéd-névjegyzékéből törölte.

* **Adományok.** *Pletényi Endre* kassai székesegyházi apátkanonok, aranymiséje alkalmából, az eperjesi róm. kath. vallású szegény és tisztességes özvegyek s árvák részére 200 koronát adományozott. Ezenkívül 400 koronával gyarapította azt a kétezerkoronás iskolai alapítványt, a melyet az eperjesi róm. kath. hitközség, *Pletényi Endre* 25 éves itteni lelkészi működésének megünneplése alkalmából tett.

* **Alapító-oklevél jóváhagyása.** A m. kir. belügyminiszter 1902. október 31-ikén 113,190. szám alatt jóváhagyta Sárosvármegye közönségének alapító-levelét melylyel a Sárosvármegyei Jótékony Nőegylet eperjesi «Erzsébet»-árvaházánál, a megdicsőült Erzsébet királyné emlékére, 15 alapítványi helyet létesített.

* **Nyilvános nyugta és köszönet.** *B. L.* úr a Sárosvármegyei Jótékony Nőegylet «Erzsébet» árvaháza számára 20 korona kegyes-adományt szíveskedett az egylet pénztárába juttatni. Midőn ezt az adományt ezennel nyilvánosan nyugtáznánk, a magát megnevezetni nem óhajtó nemesszívű emberbarátnak leghálásabb köszönetünket nyilvánítjuk Eperjes, 1902. nov. 20-ikán A Sárosvármegyei Jótékony Nőegylet nevében: dr. *Horváth Ödön* s. k., titkár, *Kösch Árpád* s. k., pénztáros.

* **Halalozás.** Mély részvétellel közöljük az alábbi gyászírt, melynek közlése lapunk előbbi számából maradt el: «Alulírottak, számos rokonaik nevében is, a legmélyebb fájdalommal telt szívvel tudatják forrón szeretett, feledhetetlen édes jó anyjuknak, illetőleg nagyanyjuk- és anyósoknak: *ösv. cserneki és tarkeői Dessewffy Ignacné* szül. roskoványi Roskoványi Alojzia úrnőnek, munkás élete 83-ik, özvegyisége 10-ik évében, hosszú, súlyos és kínos szenvedés s a ha'otti szentségek áhítatos felvétele után, folyó hó 4-ikén reggeli 3 $\frac{1}{4}$ órakor végelgyengülés következtében történt gyászos kimúltát. A drága halott hült tetemei folyó hó 6-ikán délután 3 órakor fognak a Magyar-utczai 6. számú házban a róm. kath. egyház szertartása szerint beszenteltetni s onnan a helybeli kálváriai sírkertben örök nyugalomra helyeztetni. Lelki-üdvéért a szentmise-áldozat pedig f. hó 7-ikén reggeli 9 órakor fog a plébániatemplomban a Mindenhatóknak bemutatni Eperjesen, 1902. nov. 4. Dessewffy Kornélia férj. Berzeviczy Szilárdné, Dessewffy Pál, Dessewffy Irma, Dessewffy Anna férj. Vida Aladárné, Dessewffy Viktória özv. Semsey Gézné, Dessewffy László, mint gyermekek. Berzeviczy Zsigmond, Vida Irén, István és Anna; Semsey Gizella, Boldizsár és Zoltán; Dessewffy Izabella, Irma, László és Ilonka, mint unokák. Berzeviczy Zsigmondné szül. Hrabéczy Ella, mint unokameny. Berzeviczy Szilárd, Vida Aladár, mint vök. Dessewffy Lászlóné szül. Liphay Vilma, Dessewffy Pálné szül. Andruscsakevics Emma, mint menyek. Áldás és béke lebegjen a legjobb anya és leggyengédebb nagyanya porai felett!»

* **Erzsébet-ünnepély.** Az eperjesi állami tanítónő-képző-intézet növendékei, az intézet kebelében szép sikerrel működő önképzőkör közreműködésével, meghatón szép ünnepet rendeztek november hó 19-ikén, megdicsőült Erzsébet királynéknak áldott emlékének. Az ünnepen a tanári testületen kívül az intézeti igazgató-tanács és többen a szülők közül vettek részt s a szívből fakadó kegyelet érzelmei között elismeréssel hallgatták meg a növendékek által bemutatott, minden pontjában az ilyen hazafiasan kegyeletes ünnephez méltó műsornak következő szebbnél szebb pontjait.

1. «Hósi gyászdal» Énekelte az intézet énekkara. 2. «Requiem» Katona Ernőtől. Szavalta: Kováts Iza, IV. é. növ. 3. Ünnepi beszéd. Tartotta Heszke Irma, IV. é. növ. 4. «A virágok siralma» Énekelte a növendékek magánénekkara. 5. «A genfi áldozat», Józann Miklóstól. Szavalta: Klimkó Vilma, III. éves növ. 6. «Gyászének» Énekelte az intézet énekkara. Az ünnepélynek legkiemelkedőbb pontja volt *Heszke Irmának* mély érzéssel megírt, gyöngéd, majd hazafiasan lelkes gondolatokban gazdag ünnepi beszéde, mely ezúttal is bizonyítékát képezte annak, hogy e kiváló intézetünk az irodalmi önképzés feladatainak méltánylásában és meglepően sikeres gyakorlásában a magyar nemzeti irányú nevelésnek egyik leghasznosabb s legértékesebb tényezője. Valóban — ha lapunk szűk tere nem gátolna benne — szerelnők egész terjedelmében közrebocsátani a megkapóan szép beszédet, melynek befejező szavai a következőkben hangzottak: «Istenben boldogult királyasszonyunk nem múltunk alakja, fénye nem vész el a történelem homályában; képe magasztos lényének tündöklő képe kiemelkedik a történelem halvány kereteiből, s mint örök eszmény helyezkedik a nemzet lelki szemei elé. Ő az a védő mentő, ki most is örködik népe fölött... nem is halt meg! Csak megvált a földi pompától, a mulandó nagyságtól, hogy nemzete boldogságának örök őrangyala lehessen! Most is értünk könyörög, most is szeretettel tekint hű magyarjaira... kezeit imára kulcsolja... ajka fohászt rebeg:... Isten... áldd meg a magyart!»

* **A Magyar Társaság nov. 30-iki jubilaris ünnepélye** iránt általános az érdeklődés nemcsak városunkban, hanem az ország minden részében. Egymás után érkeznek a lelkes üdvözlő-iratok egyesektől és testületektől. Előreláthatólag igen sok lesz az idegen vendég is. Az iglói és rimaszombati főgimnáziumok már bejelentették tanár- és diák-képviselőiket, a kik személyesen is eljönnek az ünnepélyre. Az ünnepély után tartandó társas-ebédre is szép számmal jelentkeztek. A rendezőbizottság újból szíves figyelmébe ajánlja a nagyérdemű közönségnek, hogy a *Kollégium nagytermében a földszinten is minden hely számozva lesz* s így, a ki ülőhelyet óhajt, forduljon minél előbb *Teltsch Kornél* főgimn. tanárhoz. — A társas-ebédre jelentkezhetni: *Peskó Ödön* főgimn. tanárnál.

* **Ki lesz a rendőrkapitány?** Nem ok nélkül kérdezzük ezt mind türelmetlenebbül. Csupán az képes némileg vigasztalni bennünket, hogy más — még régebben megüresedett — állások betöltését is hónapok óta hasztalanul reméljük. Az eperjesi rendőrkapitányi állásra tudvalevőleg másodsor is pályázatot írtak ki s ez az újabb pályázat pár hét előtt járt le. A mint értesülünk, összesen öten pályáztak az eperjesi rendőrkapitányi állásra, és pedig *Sándor Béla* lemondott eperjesi rendőrkapitány, *Almássy Árpád* volt jászberényi rendőrkapitány, *Molnár Lajos* korponai rendőrkapitány, dr. *Stefány Nándor* kassai rendőrfogalmazó és végül a fővárosi államrendőrségnek egy gyakornoka. A pályázók közül dr. *Stefány Nándor* személyesen is bemutatkozott. Felőle egyébként éppen a napokban igen ajánló sorokat közöltek a kassai lapok, a mikor most megjelent szakmúvéről — mely a rendőrlégénység kioktatásáról szól s hégazpótló oktató műnek bizonyult — igen elismerőleg emlékeztek meg. Azt persze nem lehet tudni, hogy a pályázók közül melyik nyeri el a szép és fontos hatáskörrel egybekötött állást; illetékes helyről azonban azt az értesítést vettük, hogy a kinevezés legközelebb megtörténik.

* **Kérvény a vármegyéhez a jogakadémia támogatása iránt.** Még az ez év június 29-ikén tartott kollégiumi igazgató-választmányi gyűlés kimondotta, hogy minden lehető megtesz arra nézve, hogy a jogakadémiát a fejlődésnek oly magas fokára emelje, hogy a tervbevett államvizsgálati reformnak összes előnyei erre az ősi tanintézetre okvetlenül teljes mértékben kiterjedjenek. Ebből a szempontból kimondotta az igazgató-választmány egyúttal egy új rendes tanári-széknek a felállítását, azzal, hogy ennek miképp leendő szervezése s esetleg miképp leendő betöltésére nézve is javaslat-tételre szólította fel a jogakadémia tanári-karát. Egy-szersmind kimondotta azt is, hogy ebből a célból kérelemmel fordul Sárosvármegye közönségéhez, hogy a *Dessewffy Arisztid* szobor-alap jövedelméből a jogakadémiának biztosított évi összeget annyival kiegészítteni szíveskedjék, hogy ez egy tanszék teljes díjazására elég legyen. Az erre vonatkozó kérvény elkészül-vén, azt nov. 17-ikén nyújtotta át dr. *Schmidt Gyula* kollégiumi felügyelő és dr. *Horváth Ödön* kir. tanácsos, jogkari dékán dr. *Bárdossy Jenő* főispánnak, és *Tahy József* alispánnak, a kik mindakettlen a legmelegebben szólottak arról a nagyfontosságú hivatásról, a melyet a jogakadémia itt, városunkban és vármegyénkben betölt, nemkülönben a fejlődésnek amaz örvedetes magas fokáról, a melyet ennek az élete állandóan fel-

mutat, s jóindulat közönség lődéssel a törvény mértékben hogy ez deczember rülni, a m arra a n lődését. lunk is még rés

* **Az Tanári-napjaiban** a nagykelemmel tudomán előadás és rajzoló tág meze nek meg rekszik, nyert, a sadalmur kir. főme Tanári-k szetük S felső-kere gépészeti «A két keresked. Teltsch I Jakobei I egy-egy t velt társa méltóbb lása. A k kiránduló egy hét

* **Tá nevelőre** mint, ha részéről a tetésben sikeresen itt egész a leghasz dülő gyer ber 15-iké lommal v bizonyíték szülők, er ott láttuk br. Ghillár Leszkosek Zuber Ág Gundelfin Bélánét, I Viktor fől Józsefnét, Ágostot. himbáló, l és körtánc kodva, lejt iskolája ré Kívánunk sikeres m

* **Kül rumok,** ki számoroda nagy vála Eperjesen.

* **A b értesülünk** és a bártfa hogy már eldöntés t bártfai h. kassa-oder sen látják méltán, m osztatásáva

* **A b kereskedel** a Sárosvár városban a állatvásár decz. 24-ik évben kivé

mutat, s meleg szavakkal helyezték kilátásba szíves és jóindulatú pártfogásukat arra nézve, hogy a vármegye közönsége a nagyjelentőségű ügyet ahhoz mért érdeklődéssel és áldozatkészséggel fogadja, valamint, hogy a törvényhatóság anyagi viszonyai által megengedett mértékben támogatásban részesítse. Úgy értesülünk, hogy ez az ügy a törvényhatósági bizottságnak ez év decemberi rendes közgyűlésén fog tárgyalás alá kerülni, mire való tekintettel már mostan is felhívjuk arra a nagyközönség szíves figyelmét és meleg érdeklődését. Magára a kérvényre és a benne foglalt s általunk is igen nagyjelentőségűnek tartott ügyre pedig még részletesebben vissza fogunk térni.

*** Az Orsz. középiskolai Tanáregyesület eperjesi Tanári-köre** decz. és a jövő évi febr. és márcz. hónapjaiban tartja ama népszerű felolvasásait, melyeket a nagyközönség eddig is méltányló és érdeklődő figyelemmel hallgatott. Ezen felolvasások előnye az anyag tudományos ismertetésén kívül abban van, hogy az előadás közvetlensége az egyes mutatóanyagok, képek és rajzok útján érvényesül. A felolvasók a tudomány tág mezejéről szedik össze a művelt közönség igényeinek megfelelő kalászatokat. A Kör elnöksége arra törekszik, hogy a felolvasások minél tágabb körben terjedjenek és így az ügynek oly jeles férfiakat is megnyert, a kik nem tagjai a Tanári-körnek, de mint társadalmunknak kiváló alakjai ismeretesek. Dóbiás Ede kir. főmérnök úr oly tárgyról értekezik, a melyet a Tanári-kör eddig nem méltatott: a mórók és építészeti Spanyolországban; Lévy István kassai állami felső-kereskedelmi iskolai igazgató és Lekly Gyula áll. gépészeti tanár urak Felső-Olaszországot mutatják be «A kék ég alatt» című munkájukban, a kassai felső-kereskedelmi iskola kitűnő vetítő-gépe segítségével. Tetsch Kornél ág. ev., továbbá dr. Janicsék József és Jakobei Dezső kir. főgimn. tanárok szintén szíveskednek egy-egy felolvasás tartására. A felolvasó tárgyak a művelt társadalom szükségletét elégítik ki és így ennyivel méltóbb a Tanári kör önzetlen fáradozásainak méltánylása. A befolyó jövedelem a helybeli két főgimnázium kiránduló-alapja javára esik. — A részletet Felhívás egy hét múlva jelenik meg.

*** Tánctanviszga.** Az ifjúság oktatójára, a testedzésre nevelőre nézve mi sem lehet fölemelőbb, megtisztelőbb, mint, ha fáradozásáért a szülők s a nagyközönség részéről érdeklődésre, méltánylásra talál. Ilyen kitüntetésben részesült az Eperjesen évek hosszú során át sikeresen működő Dite V. okl. táncztanító, a ki eddig itt egész generációra valót oktatott művészi tudással a leghasznosabb, legszebb testedzésre: a tánczra. A serdülő gyermekifjúsággal tartotta táncztanvizsgáját november 15-ikén az «Erzsébet»-árvaházban. Hogy mily bizalommal van a nagyközönség Dite V. iránt, fényes bizonyíték, hogy társadalmunk elitjei részéről is, mint szülők, erre a vizsgára nagy számmal látogattak el; ott láttuk Mikulicz-Radetzky Valerián cs. és kir. ezredes, br. Ghillány Imrét, Gutter alezredes, Ybl Miklós és Leszkosek József őrnagyok nejét, Kádas Miklósnét, Zuber Ágost kapitány nejét, Kósch Árpádnét, özv. Gundelfingen Gábornét, Thrór Gyulánét, Körtvélyessy Bélánét, Párkányi Gyulánét, Gamauf Györgynét, Miller Viktor főhadnagyot és nejét, Putschalkó Mariant, Jeney Józsefnét, Mayer Endrénét, Uhlarik Mátyást és Kavalszky Ágostot. ... És az édes gyermekcsereg a lassú tempójú, himbáló, lengő tánczból a hullámzó, ütényesebb, társas- és körtánczokba menve, a legnagyobb jártasságról tanuskodva, lejtett példás rendben, — biztosítván Dite táncziskolája részére a további pártolást; a mit meg is érdemel. Kívánunk ehhez hasonlóan méltányolt, még sok évi sikeres működést!

*** Különlegesség (speczialitás)!** Valódi jamaikai rumok, kínai s orosz tea, ó-szilvórium, tokaji asszú s szamorodni, sherry s malaga-bor, likőr-esszenciákban nagy választék kapható Pálesch Árpád droguistánál Eperjesen, Fő-utca 17. sz., a Berger-kávéházzal szemben.

*** A bártfai üzletvezetőség megszüntetése.** Úgy értesülünk, hogy a tárgyalások a kassa-oderbergi vasút és a bártfai helyi érdekű vasút között annyira haladtak, hogy már csak egynéhány mellékes kérdés képezi eldöntés tárgyát; ez annyit jelent, hogy az eperjes-bártfai h. é. vasút a legközelebbi jövőben átmegegy a kassa-oderbergi vasút kezelésébe. A bártfaiak nem szívesen látják az ügynek ily irányban való fejlődését s méltán, mert valószínűleg a bártfai üzletvezetőség felszámolásával fog járni.

*** A bártfai decemberi országos állatvásár.** A kereskedelemügyi m. kir. miniszter megengedte, hogy a Sárosvármegye területéhez tartozó Bártfa szab. kir. városban a f. évi december hó 17-ikére eső országos állatvásár ez évben kivételesen decz. 10-ikén; a f. évi decz. 24-ikére eső országos kirakó-vásár pedig ez évben kivételesen decz. 17-ikén tartassék meg.

*** A branyiszki honvédelem.** A szepesváraljai temetőben nyugosznak a hősök, kik 1849-ben a branyiszki hegyen vívott csatában halálukat lelték, sírjuk azonban még maig is jeltelen. A város hazafias közönsége már régebben elhatározta, hogy a névtelen hősök sírjára díszes emlékoszlopot emeltet és e végből társadalmi akciót indított meg. Az előkészítő-bizottság legutóbbi gyűlésén betervezett jelentés szerint remélhető, hogy a honvédelem a jövő évben elkészül.

*** Lefkovits Lipót** helybeli kereskedő, az úgynevezett *Első Eperjesi Bazár* tulajdonosa, azt az igazán jó szívű valló nemes ajánlatot tette a Sárosvármegyei Jótékony Nőegylet *Erzsébet-árvaházának*, hogy minden vásárlás után, mely a Fő-utca 114-ik szám alatt levő játék-, rövidárú- és divatcikkeket tartalmazó üzletében 1902. december 10-ikétől december 24-ikéig előfordul, a befolyt vételárból öt (5) %-ot az árvaház javára fordítani. Midőn ezt a nagyközönségnek szíves tudomására juttatnánk, figyelmeztetjük nagyérd. közönségünket arra, hogy ilyképen a jelzett időben és helyen eszközözendő karácsonyi, újévi ajándékok és egyéb cikkek vásárlásaival egyszersmind nemes, jótékony célt is fog előmozdítani.

*** Új vasút.** Felsővidékünk munkabíró népessége évek óta a tengerentúl keres munkát s parlagon hagyja az erdők rengetegét, a hegyek kincsbányáit. Természetesen, mert Felsőmagyarország közlekedési vonalai még mindig kiépítetlenek. Így van ez a töketerebes-gálszécs-varannói vonalon, mely a gróf Hadik-Barkóczy óriási hitbizománján, Andrássy Géza gróf és Coudenhoffen Henrik gróf nagybirtokain húzódik végig. Ennek a vasútnak kiépítésén már évek óta fáradoztak sikertelenül. Újabban azonban dülöre jutott a régen vajdó vasút építkezésének terve. Pallos Ignác fővárosi építő-vállalkozó megvalósította az egész vidéknek rég óhajtott vágányát: megépíti a 31 kilométer hosszúságú vonalat s az építési kauciót, százezer koronát, már be is fizette az állampénztárba; a vasút építését nemsokára megkezd. Láng Lajos kereskedelemügyi miniszter is felismerte ennek a vasútnak közgazdasági jelentőségét s készséggel nyújtott módot arra, hogy a vasutat kiépítsék, s ezzel a vármegye kenyérkereső népének otthon ad munkát s lehetővé teszi, hogy virágzó ipar fejlődjék azon a vidéken, a hol a vasút hiánya miatt eddig kihasználatlan maradtak az óriási erdőségek s a bányák.

*** Lopás.** B. G. főpinczér lakásából egy pár rózsalakú arany-fülbevalót gyémánttal elloptak. A rendőrség nyomozza az ismeretlen tettest.

Foulard-selyem

65 krajczártól

3 fnt 65 krajczártól méterenként blousoknak és ruháknak, valamint «Henneberg-selyem» fekete, fehér és más színekben 60 krtól 14 fnt 65 krajczártól méterenként. Mindenkinél bérmentve és vámentesen házhoz szállítva. Minták postafordultával. Svájcba kétfős levélportó.

Henneberg G., selyemgyáros (csász. királyi udvari-szállító) Zürich.

*** Lopások.** Csabala József hamburgi földművestől egy helybeli korcsmárosnőnél nov. 19-ikére eső éjjel 15 korona készpénzt elloptak. — Sz. J. színész kárára pedig e hó 17-ikén este a színház öltözőjéből egy aranygyűrűt ametiszt-kövel elloptak. A rendőrség az ismeretlen tetteseket nyomozza.

*** Letartóztatott sikkasztó.** Vigan mulatott Kovács János gönczruszakai születésű 16 éves suhancz L. eperjesi korcsmárosnál s midőn a rendnek egyik óre oda jött, szívélyesen kurjantotta felé, hogy «sose halunk meg, igyék az úr, én fizetek». A rendőr azonban nemesak hogy nem akart vele koccintani, hanem, m. m. r. m. l.: igazolás végett bekísérte a kapitánysághoz. Itt azután a legény nemsokára bevallotta, hogy ő Kassán gazdájától, P. fűszerkereskedőtől 60 koronát elsikkasztott s Eperjesre jött mulatni. A pénzből ruhát és csizmát vásárolt s így már csak 28 koronát találtak nála. November 16-ikán Kassára kísérték a kir. ügyészség fogházába.

*** Megkerült tolvaj.** Odronec Mária panaszt emelt a rendőrségnél, hogy f. hó 20-ikán egy előtte ismeretlen menyecske különféle apró ruhaneműket és egy kis tükröt a konyhájából ellopott. A rendőri nyomozásnál csak annyit tudtak kipuhatolni, hogy egy áldottállapotban lévő menyecske járt a panaszos konyhájában, mely alapon nemsokára — a feltűnő ismertetőjele után — el is fogták a tolvajt D. E. gerálty születésű cseléd személyében. Kiderült, hogy már lopásért volt büntetve s most is feljelentették a kir. járásbírósnak.

*** Százerek használják a Vértés gyógyász. Ferencpálkáját** s meggyőződtek arról, hogy az a forgalomban levő árucikkek között a legjobb s leghatásosabb készítmény.

*** A kötelező állatbiztosítás.** A földművelésügyi minisztériumban már elkészültek az általános kötelező állatbiztosításról szóló törvényjavaslat kidolgozásával s

azt a miniszter a mostani országgyűlési ülészak folyamán szándékozik előterjeszteni. A törvényjavaslat a régi Miklós-féle tervezet alapján készült azonban rendkívüli módosításon ment keresztül s már körülbelül teljesen elkészült. Alapelve a kölcsönösség, mely szerint az ugyanegy községbe, illetőleg a megállapítandó kerületbe tartozó gazdák szolidárisan viselik az előforduló károkat, tehát egy mindannyiért és mindannyi egyért. A kártérítés módjára nézve a jelenleg érvényben levő állami kártalanítási szabályok lesznek irányadók, a melyek a ragadós tüdőlob kifizése körül teljesen bevaltak. A minisztériumban úgy tervezik, hogy a törvényjavaslat lehetőleg 1902 év végén életbelépjen, miután már időközben az állategészségügyi államosítás is kimondatott az 1902 évi törvényben.

*** A gyermekek legjobb erősítő- és tápszeréül a Zoltán-féle csukamájolaj** ajánlható, melynek rendszeres használata által a gyermekek kóros behatásokkal szemben ellentállóképessé lesznek. A Zoltán-féle csukamájolaj teljesen szag- és íz nélküli, tápereje nagy, könnyen emészthető s úgy felnőttek, mint gyermekek szívesen veszik be. Üvege 2 korona a gyógytárakban.

*** A «Zenélő Magyarország» zongora- és hegedűzeneműfolyóirat** most megjelent 227-ik füzeté a következő szép zeneműajánlatokat közli: I. Lengyel Miska «Hegyaljai csárdás»-t négy magyar dalból, u. m.: 1. «Páva, páva szép madár...», 2. «Ha apadt a Tisza...», 3. «Megírom majd levelbe a babámnak...» 4. «Friss csárdás»; — II. Grosz Alfréd: «Lansetta», valse spagnolót. A havonta kétszer, mindenkor ily változatot, aktuális újdonásokat közlő zeneműfolyóirat előfizetési ára negyedéven 6 füzetre (66 zeneoldala) 3 korona. Előfizethető a most folyó IV-ik évfolyomra, valamint az előző évfolyomokra is a *Zenélő Magyarország* (Klökner Ede) zeneműkiadóhivatalában. Budapesten, VIII., József körút 22/24, hol egyúttal minden nyomtatásban megjelent zenemű a legjutányosabban megrendelhető.

*** Orvosi körökben** már rég ismert tény, hogy a *Ferencz József-keserűviz* valamennyi hasonló vizet — tartós hashajtó-hatása és emeltére méltó kellemes ízénél fogva — már kis adagban is tetemesen felülmulja. Kérjünk határozottan Ferencz József keserűvizet.

*** Halálos szerencsétlenség.** Rappaport Menase 18 éves bártfai kereskedőjét nov. 16-ikán le akarván menni Rappaport Izidor pinczéjébe, a pincze szájánál levő 396 literes hordó — nem tudni mily okból — megindult s a lépcsőn lefelé igyekvő Rappaport Menasét magával ragadta s annak testét teljesen összezúzta. A fiú nyomban meghalt. A nyomozás folyik.

*** Emelik a zónatarifát.** Most, hogy a különböző minisztériumok költségvetései a képviselőház elé kerültek, egész bizonyossággal megállapítható, hogy a zónadíj szabás módosítása bekövetkezik. A menetdíjat első sorban az első távolsági vonalszakaszon emelik fel, azután pedig két új zónát iktatnak be, úgy, hogy januártól kezdve nem 14, hanem 16 zóna lesz.

*** Kucsérek alkonya.** Talán csak nagyon kevesen tudják, hogy az éjjeli élet mozgó cukor- és gyümölcs-kereskedőinek, a kucséreknek ezentúl csak árulni szabad portékájukat, de szerencséseikkel nem szabad fokozniok az üzleti forgalmat. Szóval se páros, se páratlan, se 100-on aluli számokra nem lesz szabad lutrizniok. A belügyminiszter rendeletére a kucséreket szigorúan megrendszabályozzák s azt is ellenőrizni fogja jövőben a rendőrség, hogy csak iparigazolvánnyal ellátott kucsérek tegyék élénkké az amúgy is elég mozgalmas éjjeli életet.

*** Elfogott vasúti tolvaj.** Szombaton este beállított a helybeli zálogházba egy jól öltözött úriember s két szép, ezüstnek látszó gyertyatartóra kért kölcsönt. A zálogháztulajdonos előtt gyanúsak tűnt fel az eset, mert észbe jutott, hogy pár nap előtt ilyen gyertyatartókat keresett a rendőrség, a melyeket egy kassai lakostól utazás közben a vasúton elloptak. A zálogház, a rendőrségtől vett utasításhoz képest, az illetőt következő nap reggelig kérte várni, mert előbb — úgy mond — a tárgyakat meg kell vizsgáltatnia; az idegen ebbe bele is egyezett, de, mert pénzre nagy szüksége volt, addig is 8 korona előleget kért. A zálogháztulajdonos adott is neki, de egyúttal nyomban értesítette a rendőrséget; az idegen bizony nem jött reggel a zálogházba. Végre, midőn már a pénze elfogyott, hétfőn délen beállított, de, nagy meglepetésére értesítették, hogy legyen szíves igazolás végett a rendőrséghez fáradni. Erre a gyanús idegen gyors léptekkel eltávozott s a vásártéren s a felsőkörúton át a tűzleraktanyához menekült. A zálogház diákfia hamarjában felcsapott magán-detektívnek, utána ment s a Jókai-téren egy rendőrrel az idegent előállította. A bekísért uracs a kapitányságnál kijelentette, hogy őt Hauer Zsigmondnak hívják, Orlóri származik, Györgymajor-pusztán lakik s mint kereskedő, üzleti ügyekben utazik. Bemondása szerint a gyertyatartókat Miskolcra utazás közben egy 20 éves gyévtől 18 koronáért vette; tehát jogosan elzalogosíthatta. Ter-

mészetes, hogy ezt a rendőrségnél el nem hitték neki, hanem letartóztatták. Megmotozása után sok gyanús tárgyat találtak nála, így a táskájában egy gácsországbeli származású utazó irományait, jegyzeteket és lakatosi cikkekre vonatkozó számlapokat, teljesen felszerelt toilette-táskát, kézelőt, gallért stb. Hauer nemsokára megfontolta a dolgot, belátva, hogy kelepcebe került — beismerő vallomást tett, elmondván, hogy a gyertyatartókat egy kassai vendéglőstől lopta az útitáskát pedig a benne lévő tárgyakkal nov. 13-ikán, midőn Kassáról Krompachra — «üzleteti ügyben» — utazott, a vasúti kocsi elvitte, de nem tudja, hogy kinek tulajdona volt. Vallomása alapján — sürgönyváltás útján — megállapították, hogy a gyertyatartókat Kassán S. H. vendéglőstől a Forgács-utcában lopta s erre a nyomozás befejezése után a lopott tárgyakkal együtt átkísérték a kir. ügyészséghez. Felette indignálódott, hogy letartóztatták, nem éppen elismerőleg nyilatkozva az eperjesi zálogházakról s rendőrségről.

IRODALOM.

Sáros- és Szepesvármegye dr. Czirbusz könyvében.

Magyarország a XX-ik évszázad elején, föld- és néprajzi, nemzetgazdasági és társadalomtudományi szempontból.

Czirbusz Géza dr., kegyes. tanár, a Délvidéki Kárpát-Egyesület főtitkára Temesvár, 1902., 568 l.

Czirbusz dr. könyve megjelenésekor feltűnt keltett. A lapok vezércikkében foglalkoztak vele. Főleg azért, mert a napirenden lévő nemzetiségi kérdésekhez is hozzászólt. E tekintetben a *B. H.* véleménye az volt, hogy *Czirbusz* dr. nagy tudós, de rossz politikus.

Valahogy úgy ne járjon a szerző, mint Cicero. Ciceroról a jogászok ugyanis azt állítják, hogy kitűnő filozófus, de gyenge jogász. A filozófusok szerint pedig, mint filozófus gyöngye volt ugyan, de nagy volt mint jogász.

Korántsem tartjuk magunkat illetékeseknek arra, hogy *Czirbusz Géza dr.*-ról, mint földrajzi tudósról, kritikát mondjunk; azonban meg nem állhatjuk, hogy művének Sárosvármegyére és Szepesvármegyére vonatkozó részeit röviden ne ismertessük.

A mű 473-ik lapján tárgyalja szerző Sárosvármegyét. Innét megtudjuk, hogy a megye két főfolyója: a Topolya (?) és Tarca. Talán konzekvensebb lenne: Topolya és Torizza! Mifelénk *Tapoly*nak hívják. «A megye (miért nem vármegye, hiszen megye sokféle van, pl. egyházmegye) székhelye Eperjes rendezett tanácsú város. Régi sz. kir. város, most r. t. város». Ez minden, csak nem precíz. Eperjes sz. kir. városi címmel élő r. t. város, melynek jogállása az 1876. évi XX. és az 1886. XXII t.-cz. 16. §§-ai szerint némileg más, mint a többi rendezett tanácsú városoké. Hogy mi értelme van tudományos műben az ilyen beszédnek: «Közönsége meglehetősen művelt», — azt nem tudjuk.

Azt, hogy áll. kath. főgimnáziumok léteznek, eddig nem tudtuk. Hogy ilyen csodabogarak Eperjesen is vannak, azt meg éppenséggel nem. Hiába keressük Eperjesen továbbá a «kath. Lyceum»-ot, nem találjuk. Csak nem az ág. hitv. ev. Collégiumot nézte annak a tudós szerző?!

Ezen a két iskolán kívül a szerző még csak hat templomot és tanítóképzőt látott Eperjesen. Hát a jogakadémia,* a theológia, a szeminárium, az Angolkisasszonyok intézete, a tanítónőképző — az semmi?

Arról is értesülünk a műből, hogy Eperjes mellett a «közeli hegyen jó savanyúvizes kút van». Ugyan-ugyan Doktor úr! Hiszen mint földrajzi tudósnak tudnia kell, hogy a források rendszerint a völgyekben vannak; miért helyezi tehát «Borkút»-unkat a völgyből a hegyre?

Bátrfáról szólva, a szerző megemlíti, hogy «közéleben fenyves-erdőben vasas-savanyú forrását sok lengyel zsidó látogatja». Tehát ez Bátrfa-fürdő! A könyvből bizony nem igen lehet kivenni, hogy ott a forrásnál kívül épületek is volnának.

«Zboró falu a Rákócziak várával (7 hárs)». Mi úgy tudjuk, hogy Rákóczi úgy keltezte leveleit: «sub centum tiliis». Tehát 100 hárs. Héthárs — ez nagyközség. Hogy a sárosi váromladedot «eperjesi és kisszebeni diákok látogatják», ez igaz; de olyan műből, hol az egész vármegyének egy oldal jut, ki is maradhatott volna.

Szerző azt állítja, hogy Vörösvágást a «Bánffy-féle chauvinismus» teremtette Cserveniczából. Oh kérem! Bánffy még nem is volt Bánffy, mikor a «Vörösvágás» név létezett. Így tanította a «Kis-tükör» is. De meg százados név az már.

Térjünk át Szepesvármegyére. Szerző azt állítja, hogy Lőcsén van «a legrégebb magyarországi ág. ev. főgimnázium». Erről protestáns körökben mit sem tudnak. Téves dolog az is, hogy a

* Utóbb rájöttünk, hogy azért nincs Eperjesnek jogakadémia, mert *Czirbusz dr.* azt a 497. lapon *Győrnek adományszólt!* Kiváló alaposág!!

szepesi püspök és káptalan lakása Szepesváralján van, mert ez a Szepesváralja mellett lévő és külön községet képező Szepeshelyen van. És tévedés az is, hogy a káptalant nevezik «Zipser-Haus»-nak, mert régi okiratokban evvel a névvel a szepesi várat jelölik. Szerző szerint Szepesvármegyében *Deutschendorf* r. t. város is van Poprádot e néven már a szomszédos vármegyékben sem ismerik.

Rengeteg sok sajtóhibát találunk a műben, melyek főleg a neveknek hatnak zavarólag. Pl.: Matócz — Mateócz helyett, R. Szombat — Sz. Szombat (Szepes-szombat) helyett, Rieszdorf — Rieszdorf helyett, Hvala Bochu — Hvala Bochu helyett.

A Branyiszkról szólva, az elnevezést annyinak tartja, mint határhegység. Pedig az inkább nagykapú, mert brana = kapu, és branyiszko = nagykapu, nagy-szoros Ugyane helyütt a 148. és 149. lapon három ízben említi szerző Korotnok községet, de mindig más néven. Hol Korotnok, hol Koritno, hol meg Korotnik szerepel. Hogy igazodjék el ebben az, ki felvilágosítást keres a műben A branyiszkról csatánál kintűnt hős papot: Erdősit nem Poleszniek, de Podleszniek hívták. A Hubicza 1131 m. talán inkább Slubicza. A Vilecz-hegység történelmi neve Szent László-hegy; de ha éppen a nép száján élő elnevezést akarja a szerző használni, nevezze akár Vilecz-hegységnek, akár Vilecz-hurkának, csak ne Vilecz-halomnak, mert ezt a nevet Eperjesen soha hallottuk. Az ismert «Ördög-lyuk» a branyiszkról szoros mellett (149. l.) a 150-ik lapon már «mély szakadék», melynek neve «Ördög verme». A nép úgy nevezi, hogy «djablova dzira», ez pedig csak «Ördög lyuk» — «Teufelsloch», de nem szakadék és nem verem.

Az is különös, hogy a szerző, midőn a Branyiszkoszoroszt már letárgyalta és Szinye-Lipóczra tér át, ismét ismét csak visszatér a Branyiszkóra és újra elmondja még egyszer azt, a mit éppen az előző oldalon olvastunk. Hogy ez az utóbbi rész citátum a *Budapesti Látogatok Lapjából*, az a dolgon keveset változtat.

A 150. lapon azt olvassuk, hogy a Csergő-hegység nyulványai a Nagy- és Kis-Strázsa kilátókban és romantikus várrommal ékesített Kapi-hegyfokban végződnek. De már a 185. lapon úgy tanít *Czirbusz dr.*, hogy az eperjes-tokaji hegylánc már a sárosi várhegygyel kezdődik, melyet a Tarca szakított el Eperjes fölötti két társától, a Nagy- és Kis-Strázstól, meg a Kapivárig elnyúló Maglódtól.

Melyik állítás hiteles tehát?!

Nem írhatjuk alá a szerzőnek azt az állítását, hogy a dubniki bányát «máig Egger bérléi évi 24,000 frtért». Bizony Egger már jó régen nem bérlé. Állami kezelésben van az. De hisz ez minden Tiszti Cím- és Névtárból megtudható! Vagy nem rendelkezett *Czirbusz dr.* ilyen-nel?! Furcsának találjuk, hogy a maga nemében páratlan és minden turista részéről megbámult ránkfüredi ugrókutatót így apostrofálja a szerző: «A ránk-herleini mesterséges fortyogón kívül említjük a tihanyi savanyúvizet Kassa mellett, melyet a Hernád betemetett, de a város újra felásatott a folyómederből». Vajh, ki ez a ránkfüredi ugrókutató is híresebb tihanyi forrás? Talán a Lajos-forrás? No, ezentúl oda fogjuk az idegenforgalmat irányítani! Nesze neked «mesterséges fortyogó!»

Igen sok helyütt hibásak a tulajdonnevek. Így Veber — Weber, dr. Ott — dr. Ottó

Mindezek után a munkának azt a részét, mely Sárosvármegyével és Szepesvármegyével foglalkozik, kevésbé találjuk szerencsésnek és megbízhatónak

Dr. F. K.

Felelős szerkesztő:

Dr. Mikler Károly.

Kiadótulajdonos:

Kösch Árpád.

839—1902. v. h. szám.

Arverési hirdetmény.

Alulirt kiküldött bírósági végrehajtó ezennel közhírré teszi, hogy a szepesváraljai kir. járásbíróságnak 1902. évi Sp. 164/4. sz. végzése folytán Holénia Sándor ügyvéd által képviselt Szepesváraljai Takarékpénztár telpekes részére *Kollarik György s társai* alperesek ellen 400 kor. követelés és jár. erejéig elrendelt kielégítési végrehajtás folytán alperestől lefoglalt és 718 koronára becsült ingóságokra az eperjesi kir. járásbíróság 1902. V. I. 355/2. sz. végzésével az arverés elrendeltetvén, annak a korábbi és felülfoglaltatott követelése erejéig is, a mennyiben azok törvényes zálogjogot nyertek volna, Hrabkón, Kollarik György lakásán leendő megtartása határidejéül **1902. november hó 29-ik napjának d. e. 9 órája** kitűztetik, a mikor a bíróság lefoglalt életneműek s egyéb ingóságok a legtöbbet igénynek készpénzítés mellett, szükség esetén becsáron alul is el fognak adni.

Felhívtnak mindazok, kik az elárverezendő ingóságok vétel-árából a végrehajtó követelését megelőző kielégítési jogot tartanak, hogy a mennyiben részükre a foglalás korábban eszközöltetett volna és ez a végrehajtási jegyzőkönyvből ki nem tűnik: elsőbbségi bejelentéseiket az arverés megkezdéséig alulirt kiküldött írában vagy pedig szóval bejelenteni el ne mulasztják.

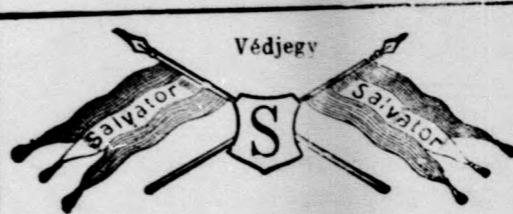
A törvényes határidő a hirdetménynek a bíróság tábláján történt kifüggesztését követő naptól számítottatik.

Eperjesen, 1902. évi november hó 15-ikén.

Spányi Kálmán,

kir. bírósági végrehajtó.

NYILT-TÉR.

Vesebajoknál,
a hólyag bántalmainál
és köszvényénél,
az emésztési és lélegzési
szervek hurutainál,

a Lithion-forrás

Salvator

kitűnő sikerrel használtatik. E forrás kiváló tulajdonságai:

Húgyhajtó hatása.

Vasmentes. Keilemes ízű.

Könnyen emészthető.

Első rangú gyógyvíz és diätetikus ital. Számos orvosi tekintélyek által különösen oly egyéneknek ajánlva, a kik ülő életmódjuk folytán **aranyeres bántalmakban, hasi pozsga, máj- és veseizgatási tünetekben vagy húgy-savas vesehomok és vesekövek** képződésében szenvednek.

Kapható aszályvizkereskedésekben és gyógyszerárakban

A Salvator-forrás Igazgatósága Eperjesen.

8182—1902. kig. sz.

Pályázati hirdetmény.

Szab. kir. Eperjes város házipénztáránál 1200 korona törzsfizetéssel, 300 kor. lakbérrel és 8 m.-öl tűzifa-javadalommal rendszeresített II. oszt. **pénztári-tiszti állás** üresedésbe jövén, ezen állásra ezennel pályázat hirdetettik.

Az ezen állásra pályázni óhajtok felhívtnak, hogy okmányolt kérvényüket a város polgármesterénél folyó évi november hó **30-ikáig** nyújtsák be.

Eperjes sz. kir. város tanácsa 1902. nov. 17-ikén.

Podhorányi Bálint,
polgármester.

8183 kig. sz.

Pályázati hirdetmény.

Szab. kir. Eperjes városánál 800 kor. törzsfizetéssel, 5 m.-öl tűzifa-javadalmazással rendszeresített s vágatási és napi-díjakkal járó **állatorvosi állásra** ezennel pályázat nyittatik.

Az ezen állásra pályázók felhívtnak, hogy ebbeli — kellőleg okmányolt — kérvényüket f. évi november **30-ikáig** bezárólag a város polgármesterénél nyújtsák be. Megjegyztetik, hogy mennyiben hivatalos teendői megengedik, magángyakorlat is üzhető.

Eperjes, 1902. évi november hó 17-ikén.

Podhorányi Bálint,
polgármester.

A ki jó kávét akar inni,

csupán

Kalif-pörköltkávét

vásároljon!

Főraktár Eperjesen:

WENCZEL ISTVÁN üzletében

Aluliro az eperjes dr. Propperes rész követelés alperestől eperjesi k elrendelt erejéig is, alperes b 1902. év kitűztetik, egyéb ing szükség es Felhí telárból jogot tart eszközt nem tűnik ség alulir el ne mul A tör történt ki Eperje

895—1902

Alulirt hogy az ep dr. Propperes rész követelés alperestől eperjesi k elrendelt erejéig is, alperes b 1902. év kitűztetik, ságok a le esetén be Felhí vételárból hez jogot t rábban es ből ki ne kezdéséig a teni el ne A törve történt kif Eperje

929—1902.

Ar

Alulirt a budapesti végzésével Tarsa felpel 80 fillér köv folytán alpe az eperjesi az árverés követelése nyertek vol határidejéül 9 órája k egyéb ingó szükség es Felhíva vételárból jogot tartan eszköztete tűnik: elsőb kiküldötté mulasztják A törvé történt kif Eperjes

3126—1902

Arver

Az eper hírré teszi, l sárosi lakos gondnokolt tőkekövetel kir. törvény Nagysáros A. + 2. sor Janosko Józ s egymás k Krankota J Janosko M tulajdonára s d) pontja al de-ite és hog 2-ik napi megtartandó alul is elad: Arverelm készpénzben hez letenni Kir. törv Eperjesen

840-1902. vh. sz.

Arverési hirdetmény.

Alulírott kiküldött bír. végrehajtó ezennel közhírré teszi, hogy az eperjesi kir. törvényszék 1902. évi 4372. számú végzésével dr. Propper Adolf ügyvéd által képviselt Schmiel Sándor felperes részére **Csizsek Jenő** alperes ellen 615 korona 62 fillér követelés s jár. erejéig elrendelt kielégítési végrehajtás folytán alperestől lefoglalt és 950 koronára becsült ingóságokra az eperjesi kir. bíróság 1902. V. I., 382/2. sz. végzésével az árverés elrendeltetvén, annak a korábbi vagy felülfoglaltatók követelése erejéig is, a mennyiben azok törvényes zálogjogot nyertek volna, alperes boltjában Eperjesen leendő megtartása határidejéül **1902. évi december hó 1-ső napjának d. e. 9 órája** kitűztetik, a mikor a bíróság lefoglalt boltberendezés, árúk s egyéb ingóságok a legtöbbet ígérőnek készpénzfizetés mellett, szükség esetén becsáron alul is el fognak adatni.

Felhivatnak mindazok, kik az előverezendő ingóságok vételárából a végrehajtató követelését megelőző kielégítéshez jogot tartanak, hogy a mennyiben részükre a foglalás korábban eszközöltetett volna és ez a végrehajtási jegyzőkönyvből ki nem tűnik: elsőbbségi bejelentéseiket az árverés megkezdéséig alulírt kiküldött írásban vagy pedig szóval bejelenteni el ne mulasszák.

A törvényes határidő a hirdetménynek a bíróság tábláján történt kifüggesztését követő naptól számítatik.

Eperjesen, 1902. évi november hó 15-ikén.

Spányi Kálmán,
kir. bírósági végrehajtó.

895-1902. vh. szám.

Arverési hirdetmény.

Alulírt kiküldött bírósági végrehajtó ezennel közhírré teszi, hogy az eperjesi kir. törvényszék 1902. évi 4335. sz. végzésével dr. Propper Adolf ügyvéd által képviselt Schmiel Sándor felperes részére **Csizsek Jenő** alperes ellen 423 korona 94 fillér követelés s jár. erejéig elrendelt kielégítési végrehajtás folytán alperestől lefoglalt és 959 koronára becsült ingóságokra az eperjesi kir. bíróság 1902. V. I., 404/2. sz. végzésével az eljárás elrendeltetvén, annak a korábbi vagy felülfoglaltatók követelése erejéig is, a mennyiben azok törvényes zálogjogot nyertek volna, alperes boltjában Eperjesen leendő megtartása határidejéül **1902. évi december hó 1-ső napjának d. e. 9 órája** kitűztetik, a mikor a bíróság lefoglalt árúk, bork s egyéb ingóságok a legtöbbet ígérőnek készpénzfizetés mellett, szükség esetén becsáron alul is el fognak adatni.

Felhivatnak mindazok, kik az előverezendő ingóságok vételárából a végrehajtató követelését megelőző kielégítéshez jogot tartanak, hogy a mennyiben részükre a foglalás korábban eszközöltetett volna és ez a végrehajtási jegyzőkönyvből ki nem tűnik: elsőbbségi bejelentéseiket az árverés megkezdéséig alulírt kiküldött írásban vagy pedig szóval bejelenteni el ne mulasszák.

A törvényes határidő a hirdetménynek a bíróság tábláján történt kifüggesztését követő naptól számítatik.

Eperjesen, 1902. évi november hó 15-ikén.

Spányi Kálmán,
kir. bírósági végrehajtó.

929-1902. vh. szám.

Arverési hirdetmény.

Alulírt kiküldött bír. végrehajtó ezennel közhírré teszi, hogy a budapesti IV. ker. kir. bíróság 1902. évi Sp. II., 960/3 sz. végzésével dr. Propper Adolf ügyvéd által képviselt Hoffman és Társa felperes részére **Csizsek Jenő** alperes ellen 456 korona 80 fillér követelés s jár. erejéig elrendelt kielégítési végrehajtás folytán alperestől lefoglalt és 740 koronára becsült ingóságokra az eperjesi kir. bíróság 1902. V. I., 348/5. számú végzésével az árverés elrendeltetvén, annak a korábbi vagy felülfoglaltatók követelése erejéig is, a mennyiben azok törvényes zálogjogot nyertek volna, alperes boltjában Eperjesen leendő megtartása határidejéül **1902. évi december hó 1-ső napjának d. e. 9 órája** kitűztetik, a mikor a bíróság lefoglalt bolti cikkek s egyéb ingóságok a legtöbbet ígérőnek készpénzfizetés mellett, szükség esetén becsáron alul is el fognak adatni.

Felhivatnak mindazok, kik az előverezendő ingóságok vételárából a végrehajtató követelését megelőző kielégítéshez jogot tartanak, hogy a mennyiben részükre a foglalás korábban eszközöltetett volna és ez a végrehajtási jegyzőkönyvből ki nem tűnik: elsőbbségi bejelentéseiket az árverés megkezdéséig alulírt kiküldött írásban beadni vagy pedig szóval bejelenteni el ne mulasszák.

A törvényes határidő a hirdetménynek a bíróság tábláján történt kifüggesztését követő naptól számítatik.

Eperjesen, 1902. évi november hó 15-ikén.

Spányi Kálmán,
kir. bírósági végrehajtó.

3126-1902. tkvi sz.

Arverési hirdetményi kivonat.

Az eperjesi kir. törvényszék, mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy Jurek András, mint kk. Jurek Mária atyja, nagysárosi lakos végrehajtatónak dr. Liska Mihály ügyvéd által ügydönkölt, Amerikában távollévő **Janosko József**, 96 kor. tőkekövetelés és jár. iránti végrehajtási ügyében az eperjesi kir. törvényszék (az eperjesi kir. bíróság) területén levő és Nagysáros községben fekvő, a nagysárosi 36. számú tjkvben A. + 2. sorsz. alatt foglalt $\frac{1}{4}$ -ed részben, B. 5., 11. alatt özv. Janosko Józsefné szül. Hovanko Mária nevében $\frac{1}{4}$ -ed részben, s egymás közt egyenlő arányban B 12-16. sorszámok alatt Krankota Janosko Borbála, Janosko András, Janosko József, Janosko Mária és kk. Janosko Anna nevében álló *felülírt tulajdonára s birtokait használatára az 1881. LX. t. c. 156. §-ának d. pontja alapján 101 korona kikiáltási árban az árverést elrendelte és hogy a fentebb megjelölt ingatlan az 1902. deczemb. 12-ik napján délután 10 órakor Nagysáros községében megartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alul is eladatni fognak.*

Arverési szándékozók tartoznak bánatpénzül 70 kor 10 fill.-t készpénzben vagy óvadékképes értékpapírban a kiküldött kezéhez letenni.

Kir. törvényszék, mint telekkönyvi hatóság.

Eperjesen, 1902. évi szeptember hó 13-ikén.

Urbán Gyula,
kir. tiszti bíró.

Legszebb karácsonyi és újévi ajándék
egy jó könyv!

RÉVAI SAMU (Sziklai Henrik)

könyv- és zeneműkereskedése Eperjesen, ajánlja

dúsan berendezett könyv- és zeneműraktárát

a t. cz. közönség szives figyelmébe.

Bárhol megjelent vagy bárki által hirdetett mű ugyanazon feltételek mellett szállítatik.

Könyvjegyzékek ingyen és bérmentve.

Mérnöki műszer eladás.

Még jó karban lévő két mérőasztal két-két hártáblával és egy-egy távcsöves vonalzóval, az egyike fokívvel és távmérővel ellátva, **olcsón eladó Eperjesen, Főutca 107. sz. a., Sándor Károly oklev. mérnöknel.**

A Richter-féle
LINIMENTUM CAPS. COMP.
Horgony - Pain - Expeller

egy régi kipróbált háziszer, amely már több mint 33 év óta megbízható bedörzsölési alkalmaztatik köszvényel, csúznál és meghülekénel.

Intés. Silányabb utánzatok miatt bevásárláskor óvatossá legyünk és csakis eredeti üvegeket dobozokban a „Horgony” védjeggyel és a „Richter” czéggel fogadjunk el. — 80 L, 1 k. 40 f. és 2 k. árban a legtöbb gyógyszerárban kapható. Főraktár: **Török József, gyógyszerésznél Budapest.**

Richter F. Ad. és társa,
csász. és kir. udvari szállítók.
Rudolstadt.

Köhögésben szenvedők

próbálják a köhögést csillapító és finom ízű

KAISER-féle MELLCSUKORKÁT.

2740 közjegyzőileg hitelesített bizonyítvány tanúskodik, hogy biztos siker érhető el köhögésnél, rekedtségnél, hurutnál és elnyálkásodásnál. — E helyett ajánlott visszautasítandó!

Egy csomag **20 és 40 fillér.** — Kapható:
WIELAND ÉS SCHROEPFER
czukrászadjában EPERJESEN.

Epilepsia.

A ki eskőiban, görcsös és más ideges bántalomban szenved, kérjen erről füzetet; ilyet bárkinek ingyen és bérmentve küldünk.

Schwanen-Apotheke
Frankfurt a/M.

GRÁCZI

Loden, egy világhírű különlegesség hozatott forgalomba az alanti czég által. Ez hamisítatlan, tiszta, valódi gyapjából készült, miltal — tartósságánál fogva — elpusztíthatlan, s úgy nők, mint urak részére a legelegánsabb, praktikus öltözékek készíthetők.

„Hochlautsch“ védjeggyel nők részére, több mint 40 finom színben, 140 cm. széles, méterenkint **csak K. 3-16**

„Styria“ védjeggyel urak részére, minden praktikus színben, 140 cm. széles, méterenkint **csak K. 7.50.**

Minták ingyen és bérmentve.

20 koronát tevő megrendelésnél bérmentes küldés.

Erstes Grazer Kaufhaus, GRAZ.

SZŐLŐOLTVÁNYOK

szokvány-minőségben, és európai német gyökerezés és szima vesszők mélyen leszállított ágakon! Sztranyozás 90-100 fti. Mindenik a legkiválóbb bor- és es megfajokból, fajtisztán, teljes jótállással. Ha a szállítvány a megrendelésnek meg nem felel, úgy az oda- és visszazárlási költséget, valamint a megrendelő által kifizetett összeget hiány nélkül azonnal visszafizetem. Így mindenik ebbeli szükségletét az én községgem házához szállítva tekintheti meg.

ÉLŐKERÍTÉS

Gleditschia-csemeték és magvak.

Óriás füstöl, igen gyorsan fejlődő sövényfajta. Ez az egyedül mélyből oly örökös kerítés nevelhető pár év alatt, rendkívül csekély kiadással, melyen nemhogy ember, de semmiféle állat, még az apró nyulak sem hatolhatnak át, úgy hogy a bekerített részek teljesen kármentesek maradnak. A fűszerelemelőshoz rajszókkal ellátott útvezetői és kezelési utasítás mellékeltek. Bővebb tájékozás végett szíves fénynyomatú díszes árjegyzékek ingyen és bérmentve küldetnek, rendelési kötelesség nélkül. Az árjegyzésen kívül egy oly könyvet kap ez el, ki címét egy levelezőlapon tudatja, mely nincsen az a ház vagy család, a hol annak tartalmát hasznára ne fordítanák, városban, faluban, pusztán, gazdag vagy szegény családnál egyaránt. Így meg azoknak is érdekesen áll, kik rendelni semmit nem akarnak, mert benne számos oly közlemények foglaltatnak, melyek mindenkinek nagy szolgálatot tesznek.

Diócsémeték. Kétéves, óriási jövedelmet biztosító voltánál fogva, ennek tenyésztése majd minden gazdaságban az utóbbi időben rendkívül elterjedt.

Czím: „Ermelléki Első Szőlőoltvány-Telep”, Nagy-Kőgya, u. p. Székelyháza.

Oh jaj!

Megfojt ez az átkozott köhögés!

Köhögés, rekedtség és elnyálkásodás ellen gyors és biztos hatásúak

Egger mellpasztillái,

az étvágyat nem rontják és kitűnő ízűek.

Doboza 1 korona és 2 korona.

Próbadohoz 50 fillér.

Fő- és szétküldési raktár:

„NADOR“ GYÓGYSZERTÁR

Budapest, VI., Váci-körút 17.

Kapható:

Eperjesen: Korn Vilmos, Molitorisz István és Barts Emil gyógyszerárakban.

Bártfán: Löcherer Gyula és Tirscher István gyógyszerárakban.

Éljen!

Egger mellpasztillája csakhamar meggyógyított.

Delice

Minden hirdetés felesleges,
a dohányzó egyszer veszi
és többé mást nem szíhat

legjobb, valódi francia
szivarkapapír és szivarkahüvely.

Gyári raktár:

Zahler Mórnál Eperjesen.

Schicht-szappan

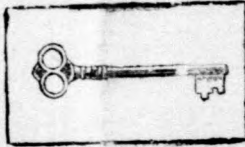
„szarvas“

vagy

„kulcs“

jegygyel

legjobb, legkiadósabb és azért a legolcsóbb szappan.

Mindenütt kapható!

ELSŐ KÉZBŐL LEGJOBBAN VÁSÁROL.

Magyarország legnagyobb hangszergyára réz-, fa-, fúvó- és vonós-hangszerekben.

STOWASSER J.

cs. és kir. udvari hangszergyáros, a cs. és kir. közös- és a m. kir. honvéd-hadsereg szállítója

Budapest, II., Lánchíd-utca 5. szám.

Legnagyobb választék az összes hangszerekben.

Hegedűk, gordonkák, bőgők, fuvolák, klarinétok, trombiták, czimbalmok.

Általam konstruált TÁROGATÓK 30 frittól feljebb iskola és zongorakíséret ingyen.

HARMONIKÁK legjobb, elpusztíthatatlan hangokkal. Különlegesség: acél-hangú hangverseny-harmonikák, saját minták.

Teljes zenekarfelszerelések a legutányosabb árban, előnyös feltételek mellett.

KÉPES ÁRJEGYZÉKEK

és pedig külön-külön a) hangszerekről, b) harmoniumokról, c) harmonikákról — ingyen és bérmentve. —

H I R D E T M É N Y.

Ő csász. és apostoli királyi Felségének legfelső elhatározása folytán ezennel megindítatik

a XXIII. magyar királyi államsorsjáték

rendezése. Az ezen sorsjáték után remélhető tiszta jövedelem következő közhasznú és jótékony célokra fog fordíthatni 11 (tizenny) egyenlő részben: 1. a vagyontalan állami tisztviselők özvegyei és árvái segélyezésére szánt alap, 2. a kézdívásárhelyi és vidéki Rudolf-kórház, 3. a Magyar Gazdasszonyok országos egyesülete, 4. a Magyar Országos központi Fröbel-nőegylet, 5. a budapesti Mária-Dorottya-egyesület, 6. a budapesti első gyermekmenhely-egyesület, 7. a horvát Mensa Academica, 8. a Stefánia pesti gyermekkórház-egylet, 9. az országos díjnok-egylet, 10. a budapesti poliklinikai egyesület, 11. a budapesti Mária-congregatio.

Ezen sorsjáték összes, 7691-ben megállapított nyereményei az alább következő játéktér szerint **365,000 koronára** rugnak, és pedig:

1 főnyeremény	150,000 korona,	10 nyeremény	1,000 korona,
1 „	50,000 „	20 „	500 „
1 „	20,000 „	50 „	100 „
1 „	10,000 „	100 „	50 „
2 nyeremény	5,000 „	1000 „	20 „
5 „	2,000 „	6500 „	10 „

Az összes nyeremények készpénzben fizettetnek ki.

A húzás visszavonhatlanul **1902. évi december hó 30-ikán** Budapesten történik.

Egy sorsjegy ára **4 koronával** van megállapítva

Sorsjegyek kaphatók: a m. kir. lottójövedéki igazgatóságnál Budapesten (Csepelrakpart, Vámpalota), továbbá valamennyi posta-, adó-, vám- és sóhivatalnál, vasúti állomásokon s a legtöbb dohánytözsdeben és váltóüzletben.

Budapesten, 1902. évi július hó 1-jén.

A m. kir. lottójövedéki igazgatóság.

Nyomatott Kósch Árpád könyvnyomtató-intézetében Eperjesen.

Dr. Lengyel F.-féle Nyírfa-balzsam.

Már maga az a nedv, mely a nyírfa törzséből, ha abba fűrészt eszközünk, kifolyik, ember emlékezet óta mint a legkitűnőbb széptisztoszer ismeretes; ha azonban ezt a nedvet a feltaláló előírása szerint kémiai óton balzsammá készítjük, akkor lesz csak kitűnő hatása. — Ha az arcot vagy más bőrhelyet ezzel este bekenjük, a bőrről már másnap reggel majdnem észrevehetetlen pikkelyek válnak le, miáltal a bőr vakító fehér és finom lesz.

Ez a balzsam elsimitja az arcon képződő ráncokat és himlőhelyeket és annak fiatalos arczsínát; a bőrnek fehérséget, finomságot és üdéséget kölcsönöz, a legrövidebb idő alatt eltávolítja a szeplőket, bőrfoltokat, anyajegyeket, az orr vörösségét, bőr-atkákat és mindenféle bőrtisztatlanságot. Egy korsó ára használati utasítással együtt **1 frt 50 kr.**

Dr. Lengyel-féle Benzoe-szappan

a legenyhébb és leghasznosabb szappan a bőr részére, különlegesen preparálva darabonként **60 krajczár.** — Kapható minden nagyobb gyógyszerárban. Főraktár Budapesten: **TORÓK JÓZSEF** gyógyszerárban, Király-utca 12. szám.

Csak **Globus**

tisztító-
kivonattal
tisztítsunk

A nyérenime kitüntetével:
Világkiállítás, Páris, 1900.
és arany-érem, Bécs, 1902.
Mindenütt kapható.
Dobozok 10, 16 és 30 fillérré.

F E R E N C Z-

pálinka (sósorszesz)

Vértés gyógyszerész-féle,

használatban a leghatásosabb. Feltétlen tisztasága következtében úgy különbözik, mint belső használatra mindenképpen legjobban alkalmas, különösen is a most annyira kedvelt györmödszere (massage). Kitűnő sikerrel használják közzvény, csúsz, megbűlések ellen, lényegesen, lézomoknál, gyuladák és kelésnél, továbbá a fejbőr erősítésére, valamint a száj tisztítására; belsőleg, gyomor-görcs, rosszul-lét, fejfájás stb. ellen. Katonáknak, vadászoknak, turistáknak, leveghordóknak s általában sokat gyalogolóknak nélkülözhetetlen. Valódi csak a mellékelt védjeggyel. — Egy üveg **30 fill.**, 1 és 2 koron.

Kapható Eperjesen: Atlasz D., Dalistrom Károly, Glücksmann Mór, Holécia B., Lefkovits Emil, Miltólik István és Trosztler Kálmán uraknál; általában ott, hol plakatok a fenti védjeggyel láthatók, valamint közvetlen:

VÉRTÉS L. „Sas“-gyógysz. Lugoson.

A Római, Ostendei, Londoni és Párisi kiállításokon arany-éremmel, díszkereszttel és díszoklevéllel kitüntette.

Köhögés és rekedtség ellen nincs jobb a **RETHY-féle**

pemetefüczukorkánál;

de vásárlásánál vigyázzunk és határozottan **RETHY-felét** kérjünk, mivel sok haszontalan utánzata van.

1 doboz ára 60 fillér.

• Csak **RETHY-felét** fogadjunk el! •

E

Előfizető
negyed
Hirdetési díj

Vár

Ez év
tollából.
lyek az
kérdéséve
mindazok
lemre mé
abban, h
kérdése e
sunkra é
igazat ad
kűszöbön
minden le
nak arra,
vezetet r
összes elő
és teljese
is, hogy e
kintetében
működött
mindazok
déses fejte
teljes jog
személyek
zet fennál
telenül els
Ezek k
megjelölté
lelkes közö
tületet, a
alap jöve
történt áte
íránt a me
is oly széj
Kétségt
közönsége

AZ «E

Tom

Felkeres
savanyúvízű
Itt hallga
«sok csodás
címen népr
Alkalmas
keresték fel
«Mir
Rej

Négyen
és Irányi.
Petőfi in
lékére ugyan
Tárgyul
fogadták el.
Így jött
— mint Szá
lyrai képet,
Tompá egy

FE